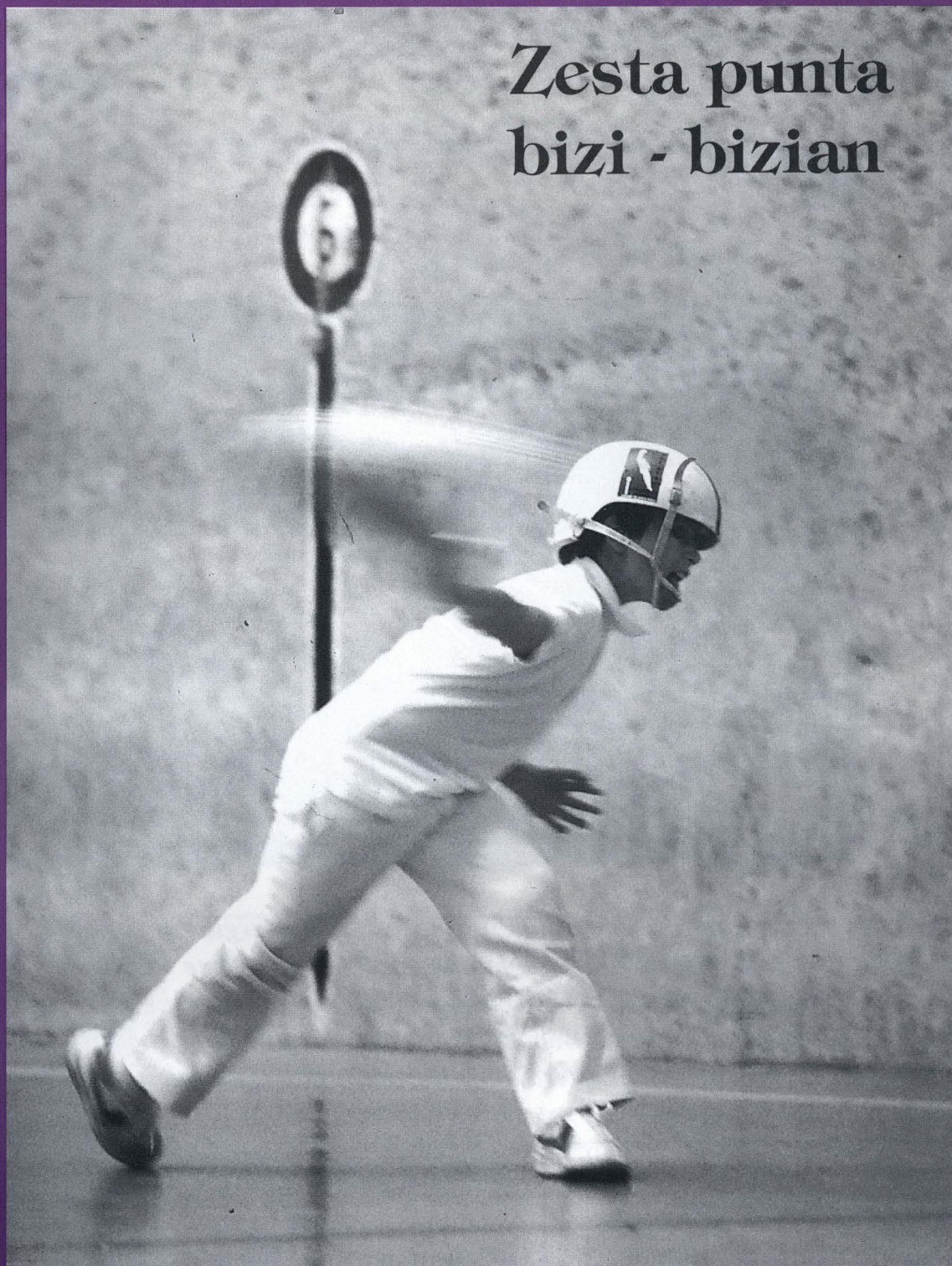

Baleike

Zumaiako herri
aldizkaria.
7. zbkia.
1994ko abendua.
100 pzta.

Zesta punta
bizi - bizian

Saharai herria Zumaiarekin senideturik

Elkarrizketa:

Javier Carballo,
ehiztari
fotografikoa

Ze berri?

Oikiarrak
frontoi estali
baten eske

Kultura:

Gabon Korua
50 urte kaleetan
kantari

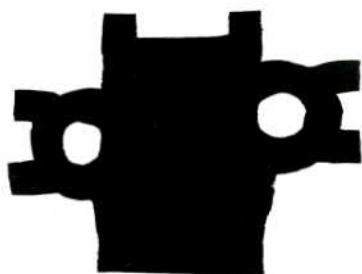

Javier Carballo utzitako argazkia

Konturatuko zinaten nola aspaldiko argazkia den hau. Ez zen gaizki biziko Zuloaga jauna garai hartan, etxe aurrean "Kontxa" txiki hau izanda. Ura goraino iristen zen orduan eta ez zegoen hor duna arrastorik. Beheko mezua ez da guk jarritakoa, baina garaia iristerakoan horrekin bat egiten degu.

Argitarapen honen edizioiko laguntzaile:

En la edición de esta publicación colabora:

kutxa fundazioa
fundación kutxa

Argitarapen honen edizioiko laguntzaile:

CAJA LABORAL
EUSKADIKO KUTXA

ZUMAIako INSTITUTUA
Aita Mari Auzategia, z/g
20750 - ZUMAIA
86 08-09/86 08 10

Zumaia Udalak diruz
lagunduriko aldirakaria

BALEIKE

HERRI ALDIZKARIA

Foronda kultur etxea

tfnoa: 86 10 56

argitaratzailea

ZUMAIKO GAZTE BATZORDEA

lan taldea

Iratxe Aizpurua
Esther Martinez
Itziar Manzidor
Xabier Azkue
Igor Uranga
Josu Waliño
Gorka Zabaleta

kolaboratzaileak

G.E.G., Natur taldea,
Miriam Romatet,
Aitor Leiza, Izar Martin,
Imanol Manterola, Ander
Hormazuri, Bertil L.

publizitatea

Amaia Korta

(860422)

inprimategia

Gertu Koop. E.

(Zubillaga - Oñati)

tirada: 600 ale

Lege gordailua: SS-405/94

BALEIKEk ez du bere gain
hartzen aldizkarian
adierazitako
esanen eta iritzien
erantzunkizunik.

Argazki Zaharra.....	2
Hitzaurrea.....	3
Iritzia: Hondartzako eskulturak.....	4
Ze Berri?: Oikiarrak frontoi eske, kontenedore berriak.....	6
Elkarrizketa: Javier Carballo.....	8
Inkesta: Ezkondu ala arrimatu?.....	11
Natura: Dunak.....	12
Erreportaia: Saharauien herria	14
Komikia	18
Sexualitatea: Masturbazioa.....	20
Antimilia: Balantzea.....	22
Izerdi Patsetan: Zesta Punta Eskola.....	25
Kultura: Liburutegia eta Gabon Korua.....	28
Agenda	30
Musika: Beltzez taldea.....	32
Denborapasak.....	34
Merkatu txikia.....	35

H itzaurrea

*Gaur ze herri aukeratuko dugu aingerutxoak?... Zumaia!
Zer ikusten dut herrixka honetan?*

*Laino honetatik ezin da ondo bereiztu. Ikusten al duzu?
Bai, badakit! Gabon Korua herria alaitzen dabil eta frontoi
inguruan zesta puntalari ugari. Frontoiez hitz egiten
gaudela, Oikian ez al dabilta frontoia estali nahian?
Kontuak kontu, gabon garaian eguraldi hotza nagusitzen
bada ere herrixka hontako biztanleak "Baleike" irakurri
besterik ez dute pil-pileko kontuek beraien barnean zirrara
bero bat sortzeko. Beraz badakizue aingerutxoak, goazen
"Baleikerekin" amets goxoetan murgiltzera. Eeh! ilargia
piztu!!*

PREMIAZKO TELEFONOAK:

Kultur Etxea	86 10 56	Tren Geltokia.....	86 11 27
Polikiroldegia.....	86 20 21	Taxi geltokia.....	86 13 60
Gurutze gorria.....	86 10 93	Bake epategia.....	86 00 67
Udaletxea.....	86 02 50	Posta.....	86 15 00
Gizarte Zerbitzuak.....	86 22 00	Udaltzaingoa.....	86 18 70
Osasun zentrua.....	86 08 62	Pilotalekua.....	86 21 72
San Juan Egoitza.....	86 12 73	Larrialdi zerbitzua.....	46 11 11
Pentsiodunen Egoitza.....	86 17 00	Ludoteka.....	14 32 64
Musika eskola.....	86 11 83	Informazio sexuala.....	32 04 44

ITSAS MAMUAK ITZURUNGO HONDARTZAN

Zumaiako Arte Taldea

Itzurungo hondartzako hobetze lanek eztabaida sortu dute zumaiarren artean, alde eta kontrako jarrerak entzun ditugularik udako hilabetetan. Hala ere, kalapita haundiena, hondartza gainean kokatu zuten eskulturak eragindakoa da. Arte Taldeak arreta haundiz jarraitu du gai hori, herrian lehen aldiz eskultura publiko bat jartzeak merezi baitzuen.

Hasieran susmoak eta zurrumurroak aditzen genituen, eskultura bat ezarri behar zutela hondartza gainean, zaldia zela, zaldi batzuek zirela, harrizkoak zirela.... Arte taldeko partaideek pozez jaso genuen berria, eskultura publiko baten beharra aspalditik somatzen genuen eta. Baina poza berehala amorrua bihurtu zen, gaia konpontzeko bideak nolakoak ziren jakin ondoren.

Zurrumurruak argitu asmoz, ekainaren 13an Udaleko hirigintza batzordera gutuna bidali genuen. Gutun honekin informazioa eskatzeaz gain, gure laguntza eskaini genien. Erantzuna ekainaren 28an iritsi zitzaigun, idatzian eskultura hautatu zutela jakinarazten ziguten eta nahi izanez gero "Lur-haizea" izeneko eskulturaren bozetoa ikus genezakela adierazten ziguten.

Uztailean (eskultura jarri ondoren), beste idatzi bat bidali genion hirigintza batzordeari, gaiaren urrats eta prozesu guztia argi zezan. Ez dugu idatzizko erantzunik jaso, alkatearekin gaiari buruz elkarriketa bat izan badugu ere.

Hainbat kritika eta alabantza jaso dituen Koldo Jauregiren eskultura jartzen.

Gure ustez zumaiar guztiok informazioa eskuratzeko eskubidea dugunez, Zumaiako Arte Taldeko kideak artikulo hau idaztea erabaki dugu, eztabaida bultzatzeko eta Udalaren erantzuna behartzeko nolabait.

Lehiaketa egitea ezinezkoa izanez gero, gaia ikertzeko komisio berezia osatu behar zen.

Beraz, gure ikuspuntua azaldu dugu hurrengo lerrotan: Zumaiar kokatu behar zuten lehendabiziko eskultura publikoa lehiaketaren bidez hautatu behar zela iruditzen zaigu, nahiz

eta legeak horretara ez behartu, jarrera etiko batek hala eskatzen duelako (jaietako kartelak aukeratzeko egin ohi da). Honen ordez, Edertu S.A. enpresari eskatu zioten proiektoren aurkezpena (hau da, enpresa pribatu bati), enpresak lau artelan aurkeztu zituelarik. Proiektoren artean hirigintza batzordeak gehien gustatu zitzaiena aukeratu zuen, inoren iritzia kontutan eduki gabe (itxuraz batzordekoek gai ikusten zituzten beraien buruak erabakia hartzerako orduan).

Jokaera hori defendatzeko Udaletik aitzaki ugari eman dituzte, denbora falta lehiaketa deialdirako, dirua galdu egingo zela, e.a. Lehiaketa egitea ezinezkoa izanez gero, gaia ikertzeko komisio berezia osatu behar zela iruditzen zaigu, Diputazioko teknikoekin, hirigintza adituekin,

eskultore eta arte publikoa ikertzen duen jendearekin e.a.

Arte Taldearen haserrea piztu zuen beste arrazoi bat ere badago. Zumaian zortzi urtetan jarraian lanean ari den taldea izanik, ez dugu ulertzen horrelako gauzetan Udalak aintzakotzat ez hartzea. Orain arte,

taldea eta Udalaren arteko elkarlanak era egokian funtzionatu du, zergatik baztertu herriarentzat horren garrantzitsua den gaian? Bazterketa konturatu gabe egin arren, talde barruan egin dugun interpretazioaren arabera, erakusketak antolatzeke orduan Udalak duen hutsunea betetzen

ari garela, baina arazo serioetan ez dugula existitzen iruditzen zaigu. Dirulaguntzen bidez Udalak mantenduriko taldea bagara zergatik ez informazioa eman eta iritzia eskatu, behar den unetan behintzat?

Arte kritika

Eskultura eta ingurua

Hondartzan egin dituzten lanak baloratzeko orduan oso ondo desberdindu behar ditugu eraikuntza lanak eta apaingarri lanak. Lehenbizikoei buruzko balorazio positiboa egin behar dela iruditzen zaigu. Eraikuntza berriak ondo jarraitu diote eraikuntza zaharren lerroei eta bolumenei, eta zegoen espazioaren berrantolaketa egokia egin da: terrazen berreskurapena enbarazoa egiten zuten eraikuntza zaharrak kenduz, sarrerak garbitu eta abar.

Bestalde eraikuntza berriek batasuna mantentzen dute eta paisaia oso ondo integratzen dira, flyscharen geruzak dituzten jokoak aprobetxatuz. Horrekin ez dugu esan nahi alderdi okerrik ez duenik, dirudienez barne espazioek arazo praktiko batzuk dituzte, baina gure balorazioa artistikoa besterik ez da.

Zati eskulturikoari dagokionez, ezin dugu hain positiboak izan, Koldo Jauregik egin duen "Lau-Haize" izeneko eskultura, kaskarra iruditzen baitzaigu. Alde batetik, kokapena ez da egokiena duen neurria kontutan hartzen badugu, haundiegia da sarrera estu horretan

jartzeko, bidea zabaldu behar duen tokian eskulturaren diagonalak ixten du. Bestetik, Jauregik bere bizitzan egin duen eskulturarik kaskarrenetako bat dela esateko arrazoiak daude: egurrezko zaldi ugari arbastatu ditu orain arte Jauregik, baina itxuraz harria ez da bere materialik ezagunena. Arazoa konpontzeko flyscharen geruzak imitatzen dituzten lerroak erabili ditu, horren ondorioz, aurreaurretik begiratzuz eskultura desagertu egiten da, hiru dimentsiotik bira pasatuz.

Horiek guztiak gutxi balira, kaskartasunaren arrazoi sendoena zera

da, zati irudikor (zaldi? buruak) eta abstraktoen (oinarriko bi harriak) arteko konponketa zaila edo hobeto esanda konpondu gabeko arazoa. Zaldi azpiko harrien presentzia justifikatzeko Jauregik txapuza izugarria egin du Chillidaren geometria gogorarazten dituzten formak jartzerakoan.

Azken galdera: proiektuan al zegoen eskultura eta mendi artean eraiki duten hormatxoa edo soberan zeuden harriak aprobetxatzeko erabili da? ■

Batzuk "Lau-Haize" eta beste batzuk "Rocinante" deitzen diote.

OIKIARREREK FRONTOI ESTALIA NAHI DUTE

Ez da lehen aldia, oikiarrak Zumaiko Udalarengana jotzen dutena frontoi estali baten eske. Oraingo hontan, Udalak kasurik egiten ez ziela eta, firma bilketa batez lagundurik azaldu dira. Beren eskaera ez da gaur egun duten frontoia estaltzea, estalpe berri bat egitea baizik. Hilabete honen hasieran, Oikiako Herri Batzordeak, idatzi bat aurkeztu dio Zumaiko alkate den Ricardo Peñari, eta honetan pelotaleku estali bat eraikitzea eskatzen diote udaletxeari.

Kaixo Zumaiaarrok:

Jakingo duzuen bezala, une honetan Oikiak duen behar nagusietako bat pelotaleku edo estalpe batena da. Azken urteotan, behin baino gehiagotan joan gara Zumaiko agintariengana, behar hori azalduz irtenbide egoki baten eske. Orain arte, ordea, ezezkua besterik ez dugu jaso izan.

Horregatik, berriro ere eskari bat aurkeztea erabaki dugu, oraingoan oikiar heldu eta gazte guztion sinadurekin, ea era horretan Zumaiko alkate jaunak gure nahi eta behar hori kontutan hartzen duen.

Eskertu beharrekoa ikusten dugu jendearen erantzuna, sinadurak jasotzerakoan herriaren %95ak parte hartu baitu.

Bestalde, Aizarna eta Mia ere auzoak dira, baina frontoi estalia egitera doaz alkate jauna ados dagoelako eta mugitu delako. Hau dela eta arrazoi gehiago ikusten dugu gure asmoekin aurrera egiteko.

Honela, sinadurak Ricardo Peña alkateari ematerakoan eskatu diogu Oikira etorri dadila bilera bat burutzerako Oikiako Herri Batzordeko kideekin.

Bilera horretan, alkateak Oikiako beharrekiko duen jarrera aldatuko duenaren itxaropenean geratzen gara.

Aurrerantzean egoera aldatuko balitz, horren berri izango zenukete.

Agur bat Oikia aldetik.

OIKIAKO HERRI BATZORDEA

PAPER- KONTENEDOREAK KALEETAN

Jendearen jakinmina sortarazi zuten kontenedore berriek.

Azaroak 25ean, ostirala, jarri zituzten herri osoan paperantzako kontenedore berriak. Orain dela pare bat hilabete iragarri genizuen "Baleike" bertatik udaletxearen asmo hau. Badakizue kontenedoreak jartzearekin ez dela ezer lortzen, ERABILI egin behar direla. Beraz, aldizkari hau zaborretara bota behar badezu, mesedez, paper-kontenedore batera!

Arkupe

*Okindegia
eta gosariak*

Kale nagusia, 2 ZUMAIA

Z U M A I A

AUTO -ESKOLA

- * Gida-baimen guztiak ateratzeko baimendua
- * Praktika eta azterketak Azpeitian
- * GURE HELBURUA: Gidari trebe eta profesionalak egitea

Basadi, 12 behea

☎ 861018

20750 ZUMAIA

"Baleike" aldizkariaren orainarteko balantzea eta etorkizuna

Urte amaiera dela eta, egokia iruditu zaigu orain arte egindako bidearen balantzea egitea, eta era berean hobetu beharko diren gauzak argitzeko bilera bat antolatzea. Geure buruei eginiko kritikak eta bilerara azaldutako jendearen iritzien emaitza da hemen aurkezten dizuegun txosten labur hau.

Baleike

Lehenik esan beharra dago, 7 hilabete hauetako balorazioa positiboa dela, eta ez bakarrik gure iritziz, bileran jendeak azaldutakoaren arabera ere bai. Dena den, gauza asko hobetu daitezke. Hauek dira, era labur batean adieraziak:

1. JENDEAREN PARTEHARTZEA

Herri aldizkari moduan, jendearen partehartzea eskatzen du proiektu honek, eta hau, ia ez da esistitzen. Espero degu, pixkanaka jendea animatzea. Horretarako geu ere erreztasunak ematen saiatuko gara, eta kalean pare bat puntu jarriko ditugu zeuen lanak, idatziak, ideiak, oharak... uzteko.

2. HARPIDEDUN KOPURUA

Harpidedun kopurua igo beharra dago. Oso garrantzitsua da guretzat irakurle kopuru finko eta leial bat izatea. Horretarako, Gabonetako

festa hauetan mahaiak jarriko ditugu kalean, bai harpidetza zaharrak berritzeko, bai berriak egiteko.

3. JENDE FALTA

Testuak sortzerako orduan jende faltan aurkitzen gara. Gehiegizko lana da guretzat aldizkaria maketatzeaz gain, erreportaiak, elkarrizketak, eta bestelakoak geuk egin behar izatea ere. Horregatik, horrelako lanak noizbehinka egiteko prest dagoen jendeari beraien laguntza eskatzen diogu.

"Jendearen partehartze handiagoa guztiz beharrezkoa da"

4. ALDIZKARIAREN EDUKIA

Hemen zenbait aldaketa egon daitezke. Orainarte finkoak izan diren atal batzuk agian bi hilabeteen behin bakarrik azalduko dira, gehiagorako ematen ez dutelako. Era berean, atal berriak ere azaldu daitezke, eta horretarako zuen aportazioak oso baliotsuak izango dira. Azken finean, zeuei interesatzen zaizuen da garrantzitsuena.

5. ORRI KOPURUA.

Ziurrenik orri kopurua jeitsi egingo degu. Horrek ez du esan nahi

aldizkariak galdu egingo duenik, alderantziz baizik. Alde batetik, kalitate gehiago eskeintzeko moduan izango gara, denbora gehiago izango baitugu testuak lantzeko. Bestetik, orain behar den bezela ez lantzeagatik betegarri geratzen diren gaiak, alperrik ez galtzea lortuko degu.

6. ALDIZKARIAREN HEDAPEN MAILA

Pozik gaude aldizkariak lortu duen hedapen mailarekin. Guztira 500 inguru banatzen ditugu, hauetatik 300 baino gehiago salmenten bidez. Besteak harpidedunei eta bestelakoei (dendariei, beste aldizkariari...). Kontutan izanda ale bakoitzak irakurle bat baino gehiago duela, esan genezake jende dextek irakurtzen duela.

Amaitzeko, berri on bat. Aldizkari honen lan taldea eta udaletxearen arteko akordio baten bitartez, "Baleikek" badu lan egiteko lokal bat Foronda Kultur Etxean. Aurrerapauso garrantzitsua da, lan egiteko askatasun handiagoa ematen digulako.

Mila esker "Baleike" posible egiten duzuen guztioi (irakurleak, publizitate emaileak, laguntzaileak, kolaboratzaileak...). Datorren urtean gehiago! ■

ALIZMAN-KOS S.L.

SANEAMENDU ETA ERAIKUNTZA MATERIALA

Iraeta
auzoa z/g
Aptdo. 78

Tlf/Fax: 14 81 24
20740 IRAETA -
ZESTOA

NIKOL-ENEA TABERNA

**Amaiako plaza
ZUMAIA**

Tfnoa: 861440

JAVIER CARBALLO, EHIZTARI FOTOGRAFIKOA

"Neretzako argazkia kultura-iturri ikaragarria izan da"

Santa Cruz de Tenerifen jaio zen, baina 7 urte zituenetik Zumaian da gure artean. Gizon honek lan ikaragarria egin du argazkigintza munduan; sari ugari irabazi ditu, eta milaka diapositiba atera eta gordetzen ditu, batez ere etnologia eta natura ingurukoak; tarteka, bere diapositiba emanaldi zoragarriez gozatzeko parada ere izaten degu. Pelota kontuan ere lan handia egin du; eta elkarriketa luzatu egin zitzaigunez, hemen doakizue laburpen moduko bat.

-Nola sartu zinen argazkigintzan?

Etxean aita makina bat bazeukan, ikusten nuen argazkiak ateratzen eta neretzako milagro bat zen hori, gauza bat zulotik ikusi, sakatu eta horrela geratzea betirako.

-Eta noiz hasi zinen?

Aurrenengoak 17-18 urtekin atera nituen, txuri-beltzean, neuk errebelatuz. Orduan dokumentu bezala ateratzen nituen argazkiak. Gaztetan oso fuerte jo zidan afizioak; gero soldaduskara joan nintzen eta ondoren ezkondu ere bai; argazki familiarak egiten nituen batez ere. Gero Federazioan nengoenean boladak izaten nituen, eskapada moduko bat zen.

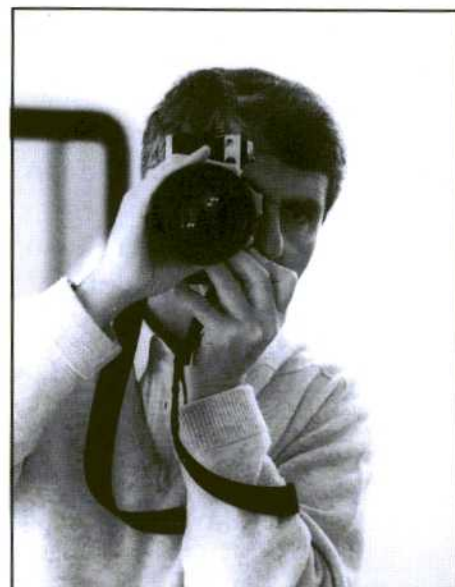
Gero lehiaketetan ere hasi nintzen. Zarautzeko Argazki Elkartearen sartu nintzen 1980a baino lehen eta oso kuadrila majua topatu nuen; laguntasun handia eta ikasteko gogo zegoen. Orduan hasi nintzen erreportaiak egiten, batez ere lan etnologiko bat Gipuzkoari buruz:

ohiturak, festak,...

-Zein dira gehien lantzen dituzun gaiak?

Batetik gai etnologikoak oso gustoko ditut: lehengo lanak nola egiten ziren, arrantzaleak, artisautza, gazta egiten, ikatza, karobia, alpargatak, mila gauza. Hoiak denak bilatzen joan naiz alde batetik bestera, Gipuzkoan batez ere; horrelaxe gozatzen det. Neretzat hau kultura-iturri ikaragarria izan da; argazkia artisauengana eta jenedearengana hurbiltzeko bidea edo aitzakia izan da eta jende horrekin ikasi dedana ezin da diruz ordaindu. Festa tradizionalak, ohiturak ere jarraitu ditut: Segurako prozesioak, Oñatikoa, Santa Ageda koruak, Ihauteriak, pila bat interesatzen zaizkit horrelakoak. Deportea ere asko gustatzen zait eta denetik egiten det.

Ia dena diapositibetan egiten det

-Estudioan lanik egin al dezu?

Ez zait hainbeste gustatzen, baina egin izan det. Nahiago det kotxea hartu eta batetik bestera ibiltzea. Aurten adibidez, transhumantzia bat egin det aratzaiekin; 1200 ardi eta lau artzaiekin Larraitzetik Ernoria juan nintzen. Eta igandean Erriotik Aizarnaraino etorri nintzen Keixetarekin. Lan nekagarria izaten da; aurrena artaldeari utzi pasatzen, gero saltaka aurreratu, aldapan gora ibili, inguru politak bilatzen,... baina bukatzean satisfakzio izugarria sentitzen dezu.

-Zer egiten dezu material guzti horrekin?

Ia dena diapositibetan egiten

EGOKI
ERLOJU DENDA

E: Gurrutxaga plaza, 6
ZUMAIA

FRONTON
Taberna

E. gurrutxaga plaza
Tel: 862172 ZUMAIA

Surf

Torre Luzad. 2
Tel. 83 50 24
20800 ZARAUZ

Erribera. 7g
Tel. 86 23 69
20750 ZUMAIA

det. Gero aukeraketa bat egin eta klasifikatu egiten ditut, proiektatzeko moduan jarritz. Txarrak direnak edo interesik ez dutenak, behatza sartu eta berehala botatzen ditut, bestela gehiegi pilatzen zaizkit.

-Nolako proiektzioak egiten dituzu?

Jendeari argazkiari buruzko azalpenak ematea gustatzen zait; didaktikoa izatea nahiago det, espektakuloa bilatzea baino. Ez daukat proiektore oso ona, baina nahiago det oraingoz dirua objetibo eta argazki ekipotan gastatzea; iritsiko da garaia, argazki gutxiago atera eta erakusteaz gehiago arduratzekoa.

-Rallyetan asko ibiltzen zera. Zer da zehazki rally bat?

Lehiaketa oso azkarra izaten da; goizean karrete bat ematen dizue eta 6-8 gai. Hiru edo lau ordu izaten dituzu karrete hori hori entregatzeko.

Argazkia artisauengana eta jendearengana hurbiltzeko bidea edo aitzakia da

-Horrelako sari asko irabazi dituzu, ezta?

Bai, pila bat. Baina beste entretenimendu bat bezela juaten naiz; rallyetarako bazkarietan 50 inguru fotografo elkartzen gera eta giro oso berezia sortzen da egun hoietan. Oso ohituta nago erreportaiak egiten eta

hor argazkiak oso azkar pentsatu eta atera behar izaten dira. Estudioan fenomenoak diren fotografo batzuk oso gaizki pasatzen dute rallyetan.

-Bestelako lehiaketarik irabazi al dezu?

Bai, batez ere deporte mailan, pelotarekin, eta arrauneko argazkiekin ere bai. Lehiaketa internazionaletan sari eta aipamenak ugari izan ditut, deporte mailan gehienak diapositibetan izaten direlako. AFIAP titulu internazionala ere lortu nuen urte batean.

-Natura inguruko lanak ere oso gustoko dituzu, ezta?

Bai, kirola eta etnologiarekin batera gehien lantzen dedan gaia da. Animaliak gustatzen zaizkit gehiena, eta txoriak bereziki. Beti izan det sentimendu ekologista bat; gaztetan

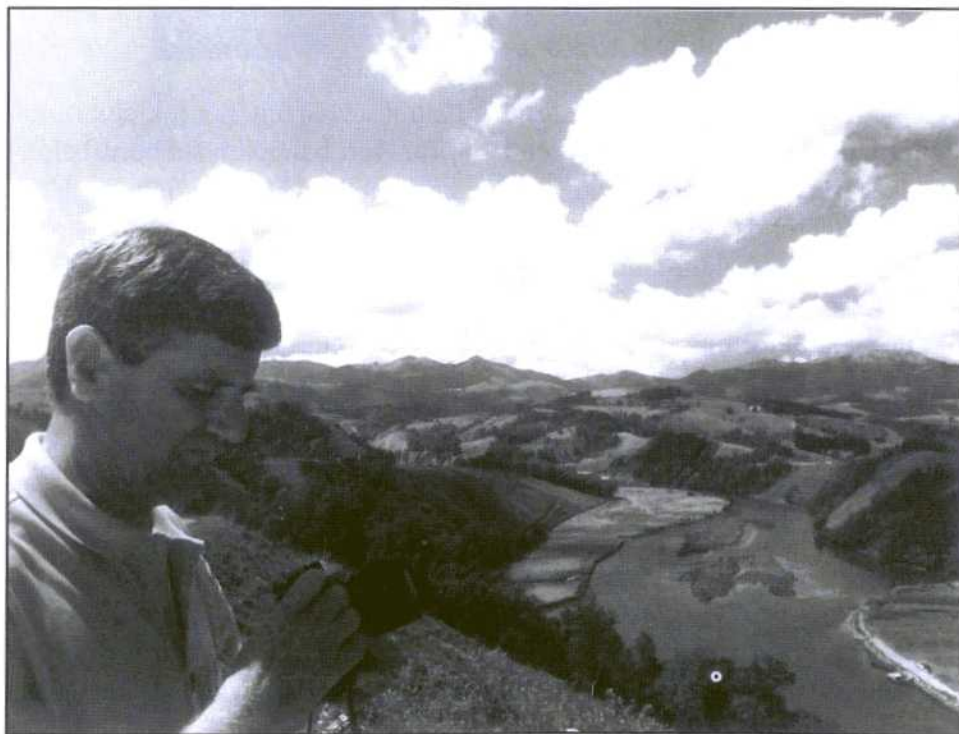
ehiztaria nintzen, baina orduan normala zen hainbeste txori egonda. Gero iritziz aldatu nuen eta pelotan begia galdu nuenez, ez nuen beste aukerarik izan.

-Ehiztari fotografikoa al zera orain?

Bai, eta ehiza fotografikoa egin daiteke objetibo handiarekin edo ezkutuan. Ezkutatzeko kanping denda moduko bat ibiltzen degu, kamuflatua; barruan banketa, tripodea, denak sartu eta orduak eta orduak hantxe egon behar da, txoriak zure ondora inguratu arte. Leku ona hartu behar da, hori bai.

-Gaia aldatuz, pelotan ere aritu zinen...

Afizionatu mailan ibilia naiz; txarra nintzen, baina gogo handiz jokatzen nuen.

Natura inguruko argazkiak oso gustokoak ditu

ERTZ
INFORMATIKA

- * KONPUTAGAILUAK
- * OFIZINAKO TRESNAK
- * AKADEMIA

Mendaro Marinel, 3 behea
Telefonoa: 143395 ZUMALA

Endurola Umala

- * SUKALDERAKO ALTZARIAK
- * ELEKTROGAILUAK
- * BAINURAKO BEHAR DUZUN GUZTIA

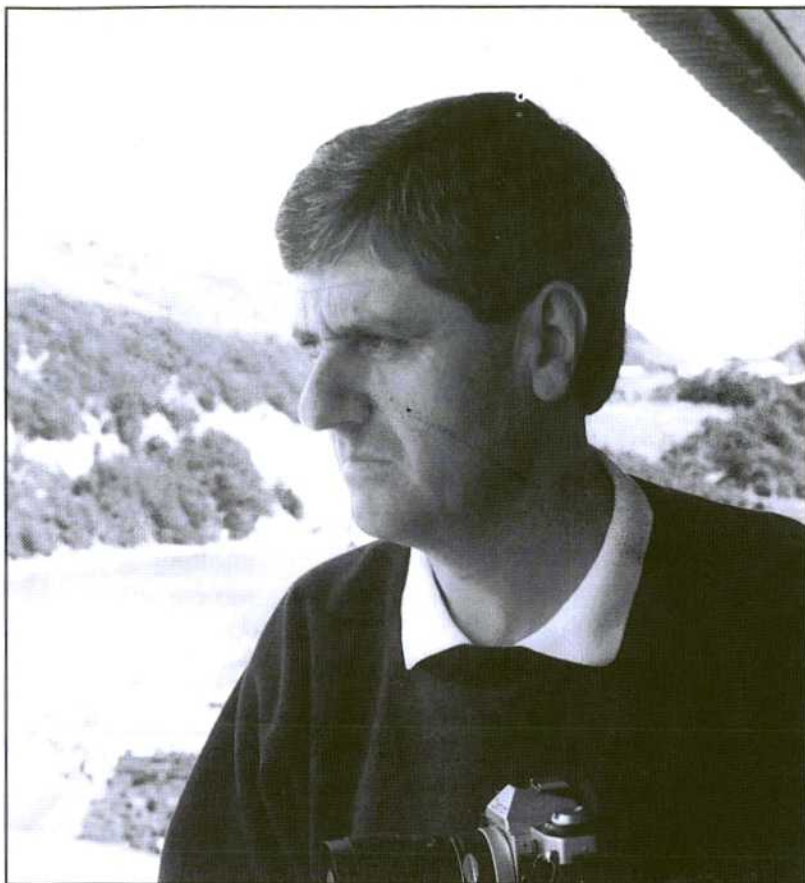
Erribera 8
Telefonoa: 861894

7 MARES

ARRAIN ETA MARISKOAK

BARAZKIAK ETA AURREZ PRESTATUTAKO JAKIAK

7 MARES IZOZTUAK

Argazkiei
esker asko
ikasi duela
aitortu digu
Javierrek

-Pelota elkartean, gero federazioan lanean, nola izan zen?

Aurrena hemen Zumaian Klub Deportiboa fundatu genuen; denetik zegoen: pelota, balonmano, boxeo ere bai. Orduan Zumaia punta-puntan egon zen pelota mailan. Hortik Kostako arduradun izendatu ninduten. Gero federazioan sartu nintzen, aurrena sekretario izanez eta gero 7 urtez presidente ere bai. 17 urte egin nituen denera. Dedikazio asko eskatzen zuen eta azkenetako erre egin nintzen.

-Pelota mundua asko aldatu da azken urteotan.

Enpresen kontuak ez nau

hainbeste harritu, hor zikloak izaten dira. Hori bai, telebista buru-belarri sartu da eta sponsor kontuak aldatu egin dira. Puntako pelotariak, orain gehiago kobratzen dute, baina pilotari asko kalera bota dituzte.

-Duela gutxi, Mundialak ere izan dira. Ze iritzi dezu sortu den istiluaz?

Oso arazo korapilotsua da. Batetik Euskadi nola hartu behar da? Federazioan orain dagoen bezala, hiru probintziekin? Nafarroa ere bai? Eta bestaldekoak zer? Gainera, Argentina, Mexiko eta horko pelotari gehienak ere euskaldunak edo euskal jatorrikoak dira. Polbora bataila

Espektakulua baino didaktikotasuna gehiago bilatzen det

horretan gastatzea alferrikakoa iruditzen zait; bataila politikoa gehiago da, kirolekoa baino. Pelota gure patrimonioa dela iruditzen zait eta jende gehiagok jolastea gustatuko litzaidake. Hemen pelota erakustea ia derrigorrezkoa izan beharko litzateke, eskoletan lantzea; lan gehiago egin behar da arlo honetan.

-Zumaiaiko egoera nola ikusten dezu, pelota kontuan?

Zumaian ere pelotak behera egin du, hor lanean dagoen pertsonarik ez dagoelako. Zesta-punta sasoi onean dago, baina besteak ez hainbeste. Orain hala ere, pelota eskola moduko bat antolatu da, astelehen eta asteazkenetan; hirurogei haur edo badabiltza, pelotan jokatzen ikasten.

-Zumaia herria bera ere aldatzen ari da.

Bai. Paoleko obrei dagokienez, nere iritzia da barraren orientazioa ez dela egokiena; olatua berdin sortuko dela ematen du, baina urrutiago. Bestetik, Zumaia bezalako dartsena txiki batean kirol portu handi bat eraikitzea ez zait bidezkoa iruditzen. Kirol portuak sakontasun handiko dartsenetan egin behar dira, eta ez ibaiak itsasoratzen diren tokietan, hauetan sedimentazioa izugarria izaten baita. ■

leize
TABERNA

Juan Belmonte, 6
Tel. 860415 ZUMAIA

Amertze

Erribera Kalea, 6
Telefonoa: 86 17 07
Fax: 86 17 07
20750 ZUMAIA (Gipuzkoa)

Xanti
ALTEZARIAS

Amaiako plaza, 7
Tel.- Fax: 862385
20750 ZUMAIA

Ezkondu ala arrimatu?

Xabier Olaizola:

Ni ezkondu egingo nintzake, hala ere, galdera oso zaila iruditzen zait, baina ohitura bat iruditzen zaidanez, ezkondu egingo nintzake.

Mre Rosario Alberdi:

Gauza asko hartu behar direla kontuan uste dut, egia esan dena eduki ezkerro ezkondu egingo nintzake. Bestela, arrimatzea ere ez zen gaizki egongo.

Imanol Garate:

Arrimatzea. Iruditzen zaitelako bizitza guztirako hitza ematea eta gauza horiek roiloak direla. Nik uste det egunean bizi behar dala. Egunean harreman bat badaukazu, ba ondo. Bukatu egiten bada berriz, ba bukatu egiten da, bukatu daiteke.

Virginia Gera:

Arrimatuta bizitzea, noski. Eleizatik behintzatez det nahi. Gero igual hobeda zibiletikan paperentzako ta hobeto dagolako. Nik behintzat arrimatuta nahiago det. Beste gauza bat da familia edo etxean. Gero nik pentsatzen det baita arrimatzea, baino igual mutilak nahiago du ezkontzea.

Iñaki Unanue:

Ezkonduta bizitzearen aldekoa naiz. Geroari begiratuta ere famili bat edukitzea komenigarria iruditzen zait. Arrimatuta bizita ez dago fundamentorikan. Nik uste det jendea normalian ezkondu egiten dela ta horrela jarraituko duela. Gainera honela jarraitu behar du.

Ana Mari Azpeitia:

Arrimatuta. Ez det uste papelik behar denik zeozer adierazteko ezta? Eta gainera, ba, bueno, nahi ezkerro separatzia era hontan erreztasun gehiago dago. Zuk pentsatzen badezu jada nahikoa dela, ezin dezula jarraitu erlazio honekin, ba, bueno, ezkondata egon ezkerro, gero egin behar dituzu tramite pila bat, separazioa, dibortzioa.

Pello Santamaria:

Nere buruari planteatu ere ez diot egin. Hori bakoitzaren arabera dela uste dut. Norbaitek ez badu sinesten erlijioan eta beste erlijio batekoa bada erlijio hori jarrai dezala, baina eleizan sinesten ez badu arrimatzea normala iruditzen zait. Hori pentsatzen dut nik behintzat.

Jon Ander Garcia:

Arrimatuta bizi. Bai, bai, ze ezkontzean konprometitu egiten zera, gero zeozer gaizki joaten baldin bada ere, libertade gehiago ikusten det gerorako. Pixu bat eduki eta ondo bizitzea ondo dago, baina konpromezurik gabe.

HONDARTZETAKO DUNA SISTEMA

Zumaian ditugu, Euskal Herri guztiko duna sistema interesgarrienetariko batzuk

Kostaldetan ematen diren ekosistemarik garrantzitsuenetariko bat, duna sistema da. Zumaian ditugun Santixoko dunetan adibidez, landare eta zuhaitz mota ugariak aurki ditzakegu. Horrelako duna gutxi daude Euskal Herri guztian, eta horregatik merezi du hauek ezagutu eta zaintzea.

*Zumaia*ko Natur Taldea

Hondartzen zonifikazioa, prozesu dinamiko baten loturik dago, honek, barnekalderagoko eskualdeak gazitasunarengandik babesteko zeregin garrantzitsua betetzen duelarik.

Harearen garraiorako lehenbiziko oztopoa ematen den puntuan, hondartza lehorrean kokaturik jada (itsasgora gaitan ez ukitua), materialeak pilatzen hasten dira, enbrioi-dunak eratuz.

Landareriak bideraturiko finkapen-prozesuaren umoketarik, haize mota nagusien gerizpean, duna erdi finko egoera batera heldu da. Oraindik, hala ere, harearen nolabaiteko mugikortasuna ematen da, baina mendixka hauen aurreratzeko oztopoak gero eta handiagoak dira.

Zonalde honek duen inportantzia handia, gatz-haizeei aurrera egiteko barrera efektuan datza. Lehen oztopo

Lanadaretza oso aberatsa dago Santixoko dunetan ere.

honetaz geroztik, gazitasuna nabarmenki jeisten da.

Duna mugikorren gainak, landareria trinkoago bat jasotzen du. Landareek inguruaren baldintzetarako egokitasunagatik, sustratora ainguraturiko sustrai izugarriak dituzte (3 metrotaraino). Espezie mamitsuak edo superfizie minimoko hostodunak (lerro-formakoak, arantzazkoak, etb.), ugari dira. Giroa ez da hain gazia, baina, bai, oso lehorra.

Gure ondare genetiko eta naturalistiko hau zaindu behar dugu.

Azkenik, erdi finkoak eta barrukoak diren dunetan, ez itxiak baina bai umotuagoa den landareriak, aurreko elkarketaren elementuekin

batera, espezie psamofilo batzuk erakusten ditu.

Gure ondare genetiko eta naturalistikoaren zati garrantzitsua honen salbagueardia, kostaldeko hondartza hauetan eragingo luketen zuzeneko edo zeharkako giza-ihardueren ordenaketa batetik pasatzen da (dragaketak, kaimuturrak). Adibide gisa, beraiekiko degradazioa hor egon arren hauek nabarmenduko ditugu: La Arena, Gorliz eta Lagako hondartzak Bizkaian, Zumaia eta Zarauzkoak Gipuzkoan.

Kostako hondartzetako landaretza

Hondartzek kostako zati txiki bat osatzen dute. Gainera bere egoera txarra kontutan hartzen badugu, bai udarako bainulari eta bai

ERROTA

ERROTA

OPIL - OKINDEGIA

Juan Belmonte. 39 - Tfno. 86 23 68

Embera 2 - Tfno. 14 30 01

ZUMAIA

BASADI

ALBAITARITZA KLINIKA

DIEGO SAN SEBASTIAN BARANDIARAN
IÑAKI GARMENDIA MENDIZABAL
- ALBAITARIAK -

LARRIALDIAK

- 24 orduetan
- Zeure etxean
- Telef. 900-282828

Abonatu zbkia: 247790

Basadi, 7 behea
20750 ZUMAIA
Tel. 143310

urbanizazioen eraikuntza edo txaletengatik, herrialdean gutxi agertzen den komunitate bat izaten da.

Oraindik mota honetako landaretza aurki daiteke lehen aipaturiko hondartzetan. Desiragarriak izango lirateke neurri eraginkorrak leku natural txiki hauen kontserbaziorako.

Psamofiloa den landaretza naturalen taldeak (dunak eta hareatzak) itsasoaren distantziaren arabera finkatzen dira. Itsasoko uraren gazitasuna eta hezetasuna aipatutako taldeentzat faktore eraginkorrak dira. Lerro hauek oso desitxuratuak agertzen dira, bere landare nagusienak nahiko sakabanatuak eta gehienetan kanpoko landare batzuekin nahastuta.

Itsasoko uraren gazitasuna eta hezetasuna landare batzuentzat faktore eraginkorrak dira

1. Hondartza edo toki hareatsua itsasotik hurbil, hezea, gatzaga eta normalean itsasoko ekarri eta gizakien hondakinekin elikatua. Landare ezaugarrienetakoak hauek dira: *Cakile maritima*, *Salsola kali*, *Polygonum maritimum*, *Honkenia peploides*, *Euphorbia polygonifolia*, *Matricaria maritimum*, *Euphorbia peplis*. Horietako batzuk oso arraroak dira gizakiaren suntsipen eta hondartzen gizakuntza progresiboaren

ondorioz.

2. Nolabaiteko duna mugikorrak hondartzaren jarraian. Desarroilo eskasa azaltzen dute baina aurki Gorliz, La Arena, etab.eko hondartzetan. Bere landare nagusienak hauek dira: *Calystegia soldanella*, *Eryngium maritimum*, *Euphorbia paralias*, *Elymus farctus*, *Ammophila arenaria*, *Aetheorhiza bulbosa*, *Mercurialis marina*, *Pancratium maritimum*, *Festuca juncifolia*, *Leontodon saxatilis arenaria*.

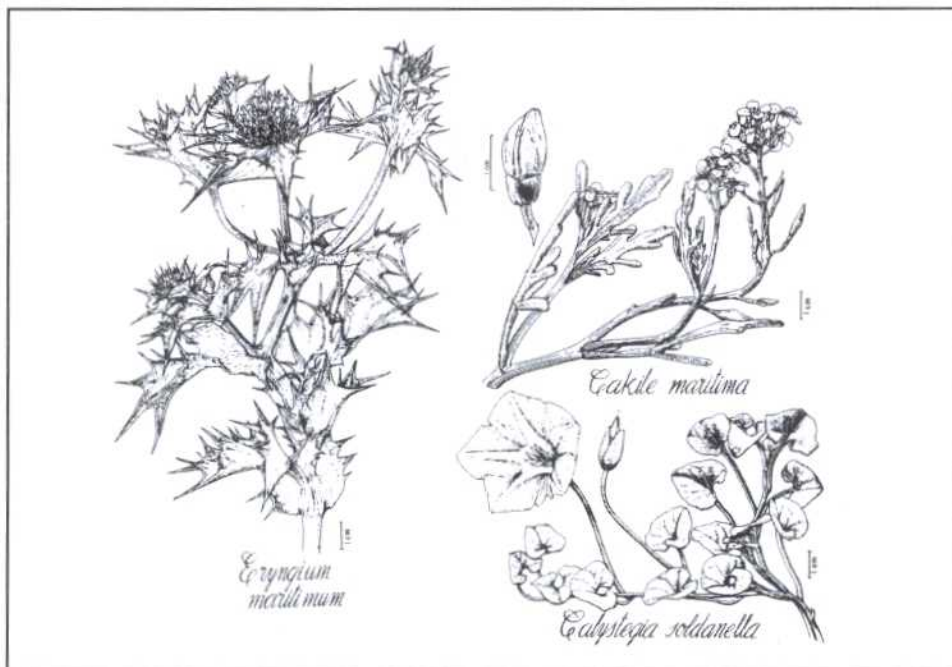
a.- Hondartza eta dunen artean kokatzen diren hondarrezko tontor hasi berriak. Luzera gutxikoak dira, hondarrez eginak egoteagatik, zeren hondarra oso mugikorra da. Talde honetako landareri ezaugarrienak hauek dira: *Elymus farctus*, *Festuca juncifolia*, *Euphorbia paralias*, *Honkenia peploides*, *Calystegia soldanella*, *Eryngium maritimum*.

b.- Benetako dunak jarraian kokatzen direnak luzera eta neurri handiagoak dituzte, bere forma irregularra da eta aldapa ezberdinak. *Ammophila arenaria* dunako landareri nagusia da; *Cutandia maritima*, *Lagurus ovatus*, *Pancratium maritimum*, *Leontodon saxatilis arenaria*-rekin bizi da.

Baita ere azaltzen dira: *Euphorbia paralias*, *Calystegia soldanella*, *Eryngium maritimum*, *Oenothera gr. viennis* eta beste batzuk.

3. Dunen atzean zelaiak aurkitzen ditugu, landare estolofineri edo hondarra estaltzen duten landareei esker. Mosaikoak osatuz komunitate oso aberatsa aurkitzen dugu landaretza aldetik.

4. Ondorenean herririk edo karreterarik aurkitzen ez dugunean, sastraka desberdinak aurki ditzakegu. ■

AXIER KIROLAK

Ortega y Gasset, 2
ZUMAIA

Telefonoa: 862206

**BASUSTA
ERRETEGIA**

Mª Dolores Aizpurua

Pantxita Etxezarreta, 25
Telefonoa: 862073

20750 ZUMAIA

**BIZKOR
FOTOKOPIAK**

Enkuadernaketak

Plastifikatzeak

Fax publikoa

Bulegoko materiala

Basadi 14, behe Tel/Fax:
ZUMAIA 143120

*Saharai herria,
errefuxiatu bizi den herri
bat da.*

Tindouf: Saharaien babeslekua

*Aurtengo San Pedrotan, beste
hainbat herritako
ordezkariekin batera,
Zumaitaik ere ordezkari-
tza bat izan zen Tindouf-eko
basamortuan. Bertan, Ricardo
Peña alkatea eta Jesus
Alkorta eta Imanol Garate
Zumaiko Udaletxeko
zinegotziak izan ziren egun
batzuetan, Saharai
herriarekin harremanetan.
Honen ondorioz, Zumaia
Zug-daira herriarekin
senidetu zen, eta uztailean
ere, haur saharaiak izan
genituen Zumaian bixitaldi
bat egiten.
Orain, basamortuan izan
dituzten ekaitzen ondorioz,
Saharaien egoera okertu
egin da. Hau dela eta,
Zumaiko udalak manta
bilketa kanpaina bat antolatu
berri du, ahal den heinean
lagundu asmoz.
Guzti honen inguruan,
Saharai herrira hurbiltzen
saiaitu gara Imanol Garateren
eskutik. Imanol, eta
Mohamed Salem-en artean,
azalduko digute nola bizi
diren*

Tindouf Algeriako hego-
mendebaldean dago, saharaiar
Errepublika eta Marokorekin mugan,
basamortuaren bihotzean; aurtengo 19
urte beteko dira saharaiar
errefuxiatuak bertan bizi direla.

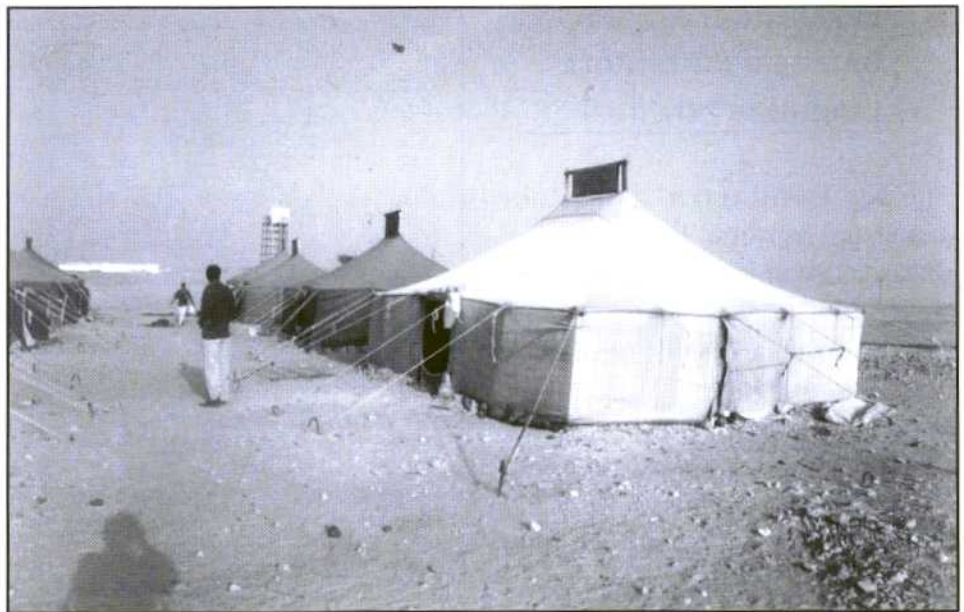
Tindouf iritxi eta hegazkinetik
jeisterakoan basamortuko lehortea
sartzen zaizu gorputzeko poro
guztietatik ahoa bapatean lehorte-
z. Sentsazio bitxia da, mundua sauna
izugarria dela bururatzen zaizu.

Gurekin bidaiatu duten
saharaiarrek irribarretsu jarraitzen
dute eta beroak ez die, itxuraz
behintzat, inolako eraginik egin.

Saharaiarren kanpalekuak

basamortuan sakabanatuak daude eta
beren lurraldean (Saharan) zituzten lau
Wilayak (probintziak) isladatu nahian
lau kanpaleku nagusi ezarri dituzte: Al
Aaiun, Smara, Dakla eta Ausern.
Kanpaleku bakoitzean bost edo sei
udal antolatu dira, jaioterriko Wilaya
bakoitzeko bost edo sei herri
handien antzera.

Era hontan Saharaiarrek herri
baten moduan bizi dira, beren
jaioterrian zuten egitura administrati-
bo eta politikoa mantenduz. Adibide gisa,
"herbesteko" Zug-daira-ko alkatea
(Zumaia herriarekin anaikidetu edo senidetu
den herrikoa), bere garaian
"benetako" Zug-daira-ko alkatea zen.

"Haima" izeneko lonazko denda hauetan bizi dira saharaiak.

Azkue Autoak

Estazioko kalea, 19
20750 ZUMAIA

Telefonoa: 861433
Fax: 861067

BALEZULO

**IMPORTATURIKO
ERROPA ETA ARTISAUTZA
INDIA- NIKARAGUA
GUATEMALA
Basadi, 5 ZUMAIA**

Erribera kalea Telefonoa: 861523
ZUMAIA

Antolaketa izugarri honi esker iraun ahal izan dute saharauiarrek basamortuaren bihotzean, baina ez pentsa antolaketarekin nahikoa denik. Saharauiarrek laguntza internazionala behar-beharrezkoa dute, bai elikatzeko bai eta azpiegitura minimoak (ur potzuetarako bonbak, eraikuntzarako materiala, erizantza tresnak....) mantentzeko ere. Pentsa, saharauiak gaur egun bizi diren basamortuan ez da aurrez gizakirik bizi izan inoiz ez eta tamaina ertaineko animaliarik ere.

Saharauiarrek laguntza internazionala behar-beharrezkoa dute, bai elikatzeko, bai eta azpiegitura minimoak mantentzeko ere.

Saharauiarren kanpalekuak bitxiak dira benetan; ez dago ia harrizko eraikuntzarik, ikastetxea, almagaren bat eta besterik ez; gainontzeko guztiak "haima" izeneko lonazko dendak dira. Haima bakoitzak ondoan adobez eginiko etxetxo bat du, sukaldaritza eta janaria gordetzeko erabiltzen dutena. Bizitza oso txiroa daramate esku hutsik ihes egin behar izan baitzuten beraien lurraldetik, baina zaila da herri honek duen harrera onaren berri ematea. Beren "haima" hartzen zaituztenean zuretzat izango dira dituzten janari goxoak eta irribarrerik maitagarrienak.

Oso baldintza kaxkarretan, baina ondo antolatuta bizi da bertako jendea.

Saharauiar kanpalekuek badute bestelako berezitasunik ere: ez da ia gizonezkoik ikusten eta emakumeak dira eguneroko ardurak bere gain hartzen dituztenak. Udal bakoitzeko zinegotzi guztiak emakumezkoak dira eta beren ardurapean dago hezkuntza, osasuna, elikagai eta energia banaketa, udal antolaketa eta sor daitezken arazo guztiak; zinegotziez gain alkatea eta epailea dira udaleko mandatariak, hauek gizonezkoak dira.

Bizitza oso txiroa daramate, esku hutsik ihes egin behar izan baitzuten beraien lurraldetik.

Antolaketa honi esker saharauiar gazte guztiek dohainik jasotzen dute heziketa prozesua; osasungintzan

berri izugarritzko prebentzio lanak burutzen dituzte eta honi esker izurriteak ekiditea lortu dute, baratza txoak garatzea ere lortu dute esfortzu handiz eta badiardi basamortuan bizitzeko gai direla. Baina saharauiarrek ez dute basamortuan geratzeko asmorik; beren etorkizuna Tindoufetik hegomendebaldera dagoen Saharako lurraldean dago eta gaur edo bihar itzuliko dira; "onerako edo txarrerako baina gu itzuli egingo gara" diote irribarretsu.

Sahara basamortuko gauak zoragarriak dira, izarrez josiak, lasaiak eta epelak udan behintzat, baina saharauiar asko Al Aaiun edo Daklako itxasbazterra ikusteko irrikitan dago, saharauiar asko ez baitira basamortuko biztanle ohiak, kostaldeko nekazariak baizik.

MENDI - ONDO
ELEKTRIZITATEA

Axular 14
20750 ZUMAIA

Telefonoak:
860074 - 861569

- ALARMAK
- ANTENAK
- * Banakoak
- * Kolektiboak
- * Satellite bidezkoak
- Atezaire automatikoak
- Eta abar.

SUKALDEKO ALTZARIAK

DORNUTEGI
ARMAIRU ENPOTRATUAK

Hasiadi Auzategia, 10 behe
Telefonoa: 862051

20750 ZUMAIA
(Gipuzkoa)

Eskubi aldeko biboteduna da Mohamed, hemen elkarriketatzen duguna.

Mohamed Salem: "Independentziaren aldeko borrokari ekin diogu"

Beren egitura politikoak mantentzen dituzte nahiz eta beraien lurraldetik kanporatuak izan.

Mohamed Salem saharauiarra "Frente Polisarioak" Euskal Herrian duen enbaxadorea da; saharauiar gehientsuenak bezalaxe gizon lasai eta irrifartsua. Zumaia "Zug-daira" herriarekin egindako anaiki-detzea medio, Mohamed Zumaian izan genuen pasa den uztailaren 24ean eta bere herriaren egoera eta etorkizunaz hitz egiteko tartetxo bat ostu genion.

Mohamed, zein da saharauiarren egoera gaur egun eta zerk sortarazi du egoera hau?

Gaur egun saharauiarrok basamortu gordinean, bizi baldintza erabat gogorretan bizi gara, "haima" deritzaiegun lonazko dendatan.

Jadanik 9 urte bete dira gure jaioterria utzi eta Tindouf-eko basamortuan bizi garela.

Egoera hau gure lurraldeak jasan duen inbasio militarren ondorio zuzena da. Saharauiarrok bizirik iraun

ahal izateko herbestera jo behar izan genuen, Tindouf-era.

Marokkoren(eta hasiera batean Mauritaniaren) inbasioa ordurarte sahararen administraria izan zen Estatu Espainolak ahalbideratu zuen.

Estatu espainolak, Marokkok eta Mauritaniak, Madrilgo akordioaren bidez gure lurralde eta ondasunen banaketa egin zuten, guk ezer jakin gabe. Erabaki hau izan da Saharauiar herriarekin egin den injustizia historiko handiena eta gaur egungo egoera injustizia honen ondorioa da.

Saharauiarrok ez dugu ordea Estatu Espainolak, Marokkok eta Mauritaniak hartutako akordioa onartzen eta gure herriaren independentziaren aldeko borrokari ekin diogu; zapaltzaileei aurre egiteko gai den armada eratu dugu, Mauritania gure lurraldetik kanporatu eta bakea sinatu dugu berarekin, O.U.A.ko (Afrikar Batasunerako Erakundea) partaideak gara eta gure lurraldea berreskuratzeko borrokan darraigu.

Orain bi urte su-etena indarrean jartzerakoan, O.N.U.ren bitartez autodeterminazioari buruzko erreferenduma egingo zela ziurtatu zitzaizuen. O.N.U.k 1995eko otsailaren 14rako iragarri du erreferenduma. Zer deritzozu? Nola ikusten duzu etorkizuna?

O.N.U.k bideraturiko su-etena "Frente Polisario" aurrekoa da; Sahara estatu espainolaren

**LANDARE
LOREDENDA**
Baltasar Etxabe, 5
Tel. 862472 ZUMAIA

**ZUMER
TABERNA**

Erribera kalea, 2
Telefona: 861125
ZUMAIA

MIREN
BAKAILOAREN - ETXEA

KALE NAGUSIA, 4 • TEL. 86 10 01 - 14 30 61
ZUMAIA

*Basamortuan
bizi arren
ez zaie
hezkuntzarik
falta
berako
haurrei.*

Badakigu, eskeintzen zaizkizuen laguntza guztiak gutxi direla eta, era berean, jendeak laguntzeko borondatea izaten duela eta askotan laguntza hori nola bideratu jakitea dela zailena. Zer egin beharko genuke saharaiar herritarrei laguntzeko?

Egokiena, dudarik gabe, Sahararen aldeko erakundeetara edo eta "Frente Polisarioak" dituen ordezkartzetara jotzea litzateke bainan, Zumaiaiko kasuan, eta saharaiar udalerri batekin egin den anaikidetza medio Udala arduratzen da elkartasun hau bideratzeaz. Egokiena udaletxera jotzea litzateke. (2)

Besterik gabe agurtzen dugu Mohamed Salem bi herrientzat etorkizun hobeago baten desioaz. ■

administraziopean zegoenean O.N.U.k saharaiarrentzat auto-determinazio erreferenduma egitea birritan eskatu zuen. Gaur egun "Frente Polisarioak" burutako borrokaren ondorioz O.N.U.k Marokko presionatu du erreferenduma onar dezan. Marokiarrek erabiltzen dituzten trikimailu eta txantaiak medio prozesua luzerako izango dela deritzot.

Datorren otsaileko erreferenduma burutzea oso zaila iruditzen zait arazo asko baitago argitzeko oraindik, batez ere, "botuemaileak" nor liratekeen finkatzerakoan. Saharaiarrok 74.urtean administrazio espainolak buruturiko zentsua onartzen dugu oinarritzat eta ez besterik, gaur egun Marokkok jendetza izugarria bidali baitu Saharara, erreferendumean botua eman ahal izan dezaten. (1)

Gaia aldatuz, Saharaiar errefuxiatuen kanpalekuak ez dira miseria eta ordena faltaren islada; guztiz alderantzizko itxura dute: gune txiroak dira baina ondo egituratuak eta paregabe

antolatuak. Nola lor daiteke antolaketa hori?

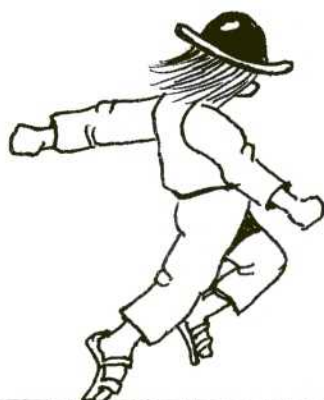
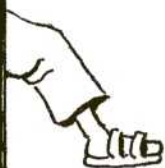
Kontutan izan behar da saharaiarrok estatu bat, herri bat osatzen dugula eta gure kanpalekuak direla gaur egun gure estatua. Ondorioz, gure egitura guztiak, parlamentua, ministerioak, udalak... herbestean ezarri ditugu. Komisio ezberdinak sortu genituen egoera berriari aurre egiteko: osasuna, hezkuntza, baliabide banaketa... Egitura guzti honen euskarria saharaiar emakumea da; beraiek arduratzen dira kanpalekuen antolaketa eta eguneroko bizitzak sortzen dituen arazoei aurre egiteaz, gizonezkoak frentean baitaude.

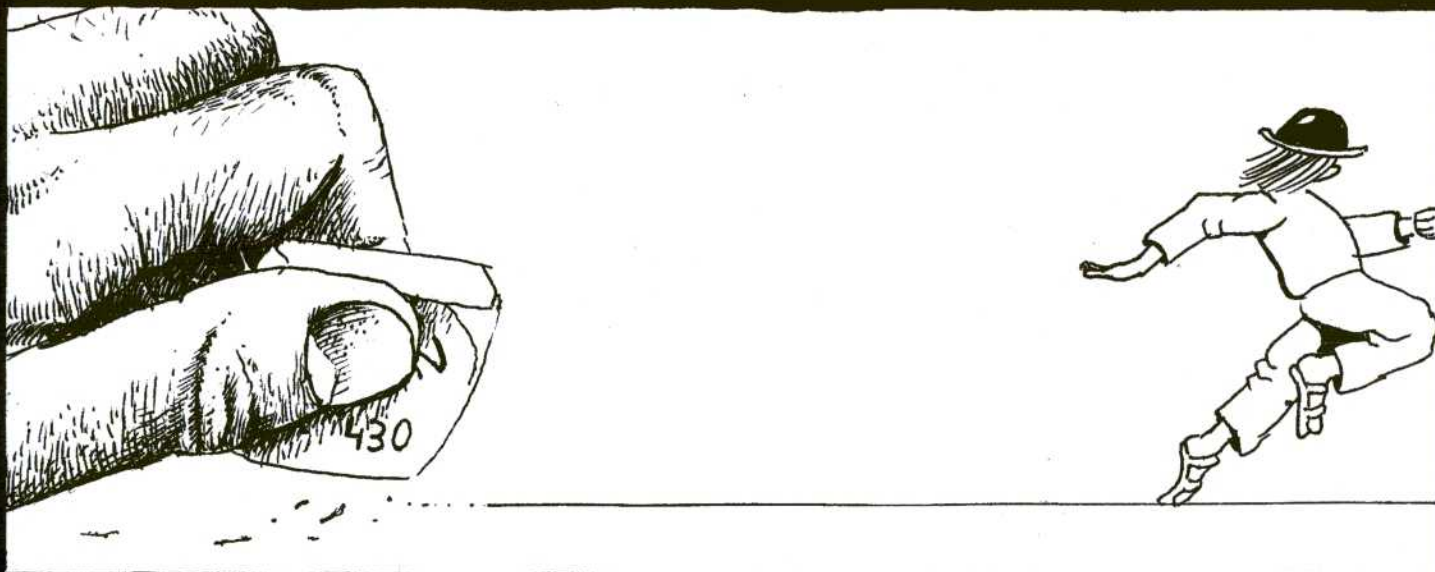
"Kanpalekuak dira gaur egun saharaiarren estatua"

Baina basamortuan gure herriak irautearen oinarria osasungintza politika egokian eta Hezkuntza beharrezko eta dohainean datza dudarik gabe.

(1) Mohamed Salemek arrazoi zuen; orain egun gutxi jakin dugunez O.N.U.k erreferenduma egiteko ezarritako data, 1995-II-14a, atzeratu egin baita.

(2) Zoritxarrez aurreko hilabetean (azaroan) izugarrizko ekaitza jasan dute saharaiar kanpalekuek (bai, ekaitza basamortuaren erdian) eta beren "haima" gehienak hala nola bertan zituzten gauza urriak ere guztiz desegin zaizkie. Ondorioz Zumaian **MANTAK** jasoko dira saharaiar kanpalekue-tarako. Ziur jakinaren gainean zaudela. Laguntzeko aukera ederra dezu orain!

AH.

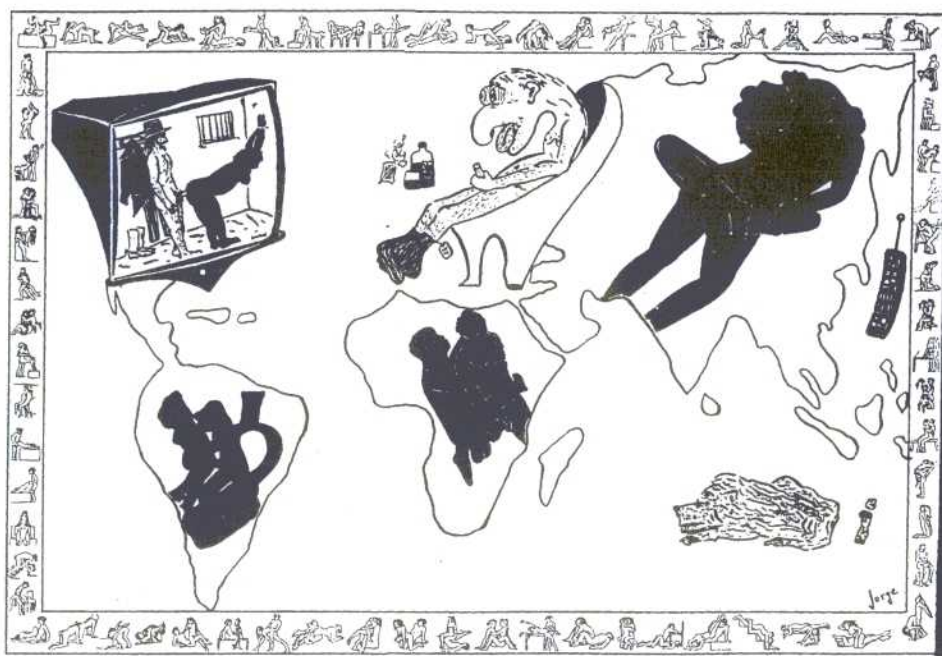
MASTURBAZIOA: EZKUTUKO GOZAMENA

Ia guztiok praktikatzen dugun arren, beldurra eta lotsa ematen digu onartzea.

Masturbazioa beti bizi izan da gizartearen alde ezkutuan. Masturbatzen zarela publikoki esateak, gehiago dirudi delitu baten onarpena gozatzeko praktikatzen den zerbaitena baino. Zergatik errepresio gogor hori masturbazioren aurka? Zer dakigu betidanik hainbesteko beldurrez gorde izan den praktika honetaz?

Baleike

XVIII. mendean masturbazioakitsu utzi eta bizkarmuinaren biguntzea eragiten zuela sinistarazi nahi zuten. XIX. mendean berriz, neurastenia eragiten zuela. 50eko hamarkadan pekatu larria kontsideratu zen. 70ekoan dagoeneko, granuak besterik ez omen zituen eragiten. Gaur egun, 90eko hamarkadan, geure buruan zerbaitek gaizki funtzionatzen duenaren seinale dela esaten dute. Baina azken finean gaur ere, XVIII. mendean zegoen teoriak dirau. Orduan esaten zuten gizonak bizkarrezurrean hazi-ontzi bat zuela (emakumeak hori ere ez). Hazi-ontzi hori ongi erabili beharra zegoen, gehiegikeriaren ondorioz, gizonak lehorturik geratu nahi ez bazuen behintzat. Ontzi madarikatu hori ez zen behin ere azaldu, eta teoria honek porrot egin zuen.

**Masturbatzen
diren emakumeen
%99ak ez du bere
maganan ezer
sartzeko beharrik
sentitzen gozatu
ahal izateko**

Baina oraindik, gaur egun, teoria ero horren bertsio moderno bat entzun daiteke gure gizartean. Ontziaren orde, pilak ditugu. Hauek ere

moderazioz erabili behar dira, beraien indarra azkarregi amaitu ez dadin. Baina hau esaten dutenak ez dakitena da, pila hauek ekinaren bidez berrindartzen direla, eta ekintza faltak zirkuitoak herdoiltzen dituela.

Ikusi dezuen bezela, errepresioa zabaltzeko eta masturbazioarekin amaitzeko, teoria ero eta zentzugabeenak ere balio du. Zergatik dagoen hain gaizki ikusia galderari erantzuteko, gehienetan bezela, geure gizarte honen moralaren erroetan bilatu beharko degu, eta bertan haxe topatzen

**OPTIKA
ZUMAIA**

Txomin Agirre Kaia, 1
20750 ZUMAIA Tel. 143057

**ZALLA
TABERNA - ERRETEGIA**

- * Plater konbinatuak
- * Otartekoak
- * OILASKO ERREAK
(Enkarguak jasotzen dira)

San Pedro, 4 Tel. 862387 ZUMAIA

degu: masturbazioa ez da naturala, sexua plazerra lortzeko bakarrik erabiltzen baita, eta ez espeziearen iraupena ziurtatzeko.

Baina utzi dezagun morala eta goazen beste zerbaitekin. Zer dakigu masturbazioaz? Kontsideratzen badegu masturbazioaz ez dela hitz egin mundua esistitzen denetik, printzipioz, pentsatu behar degu daukagun informazioa susmoak eta esamesak besterik ez direla...batez ere emakumeari dagokionez. Gizonezkoak nola masturbatzen diren denok dakigu. Baina emakumeetaz, zer dakite batez ere gizonek? Egia esan, ezer gutxi. Azenarioak, boteilak, pepinilloak edo zakila itxura duen edozer gauza erabiltzen dutela erantzungo liguke gehiengoak. Ideia faltsu honen azpian, ikuspuntu matxista bat dago: emakumeak gizonaren zakila behar duela sexuaz gozatzeko.

Horregatik pentsatzen dute beraien zakilaz gozatu ezin dutenean, honen papera beteko duen beste edozertaz baliatzen direla. Eta uste hau oraindik gehiago sendotzen da, filmeetan emakume bat masturbatzen ikusten dugunean, gizonaren ikuspegi hau nagusitzen denean (egile gehienak gizonak baitira). Ba jaunak, hainbat ikerketen emaitzek guztiz kontrakoa esaten digute: masturbatzen diren emakumeen %99ak ez du ezer sartzen bere maginan. Nola egiten dute ba? Gehien berotzen dien tokia laztanduz eta zirikatuz: klitoris. Laztantzerako orduan, bakoitzak bere irudimena erabiltzen du, noski (almoadaren kontra igurtziz, dutxako ur-txorroaz...).

Eta zer dakigu masturbazioaz bikotearen barnean? Bi pertsonen harreman sexualak dituztenean, masturbazioa utzi egiten al dute? Ba

hemen ere ezjakintasun handia dago. Gainera, bikoteaz hitzegitean masturbazioak oraindik ere fama txarragoa du. Edozeinek esango luke bikote batean masturbazioaren beharra agertzen bada, zerbaitek ez duela funtzionatzen adierazten digula. Gure bikote-laguna masturbatzen dela pentsatzen badegu, frustrazioa eta gaizki egindako "lanaren" itzala agertzen dira.

Errepresioa zabaltzeko eta masturbazioarekin amaitzeko teoria ero eta zentzugabeenak ere balio du

Bikotean bizi den edozeinek pentsatzen du bestea ez dela masturbatzen, elkarrekin daudenetik ez duela horren beharrik. Baina hemen ere,... sorpresa! Bikotean bizi diren emakumeen %64a masturbatu egiten da, eta ia gizonezko guztiek kanpaia jotzen jarraitzen dute bizitza osoan, soka eten arte behintzat.

Masturbazioak zeure gorputza ezagutzen eta maitatzen dezula adierazten du. Bizitzaren une batetik aurrera zeure maitasuna beste batekin elkar trukatzeko ez du esan nahi zeure burua maitatu behar ez dezunik. Gainera, sexuaz edozein momentuan gozatzeko aukera ematen dizu, eta lasaitu eder bat hartzeko ere ezin hobe daaah! ■

xirula

ARGAZKI ETA BIDEO
ERREPORTAIK
ERREBELATZEAK
KAMARAK
MUSIKA

TELEBISTA
BIDEO
HI-FI

Erribera kalea, z/g
Tel. 861705

20750 ZUMAIA

Parai Informática

Basadi Auzategia, 10-A atzean

Telefona: 862228

ZUMAIA

OBJETORE ETA INTSUMISOEN KOPURUA ETENGABE GEHITZEN DOA

Mugimendu antimilitaristak gero eta indar handiagoa du

Azaroko zozketa egin ondoren, batzuk beharbada beste batzuk baino zorte gehiago izango zuten. Hala ere, kasu batean edo bestean 9 hilabetez ejerzito baten agindupean bahiturik izango dira. Argi dago, soldaduskaren aurkako jarrera begibistakoa dela ia gizarte osoan eta gatazka honi irtenbide bat eman behar zaiola. Dauden datuak benetan adierazgarriak dira.

"Gu Ez Goaz"

Dagoeneko, abenduan sartu gera eta agian bat baino gehiago hasi da gabonetarako prestakizunetan pentsatzen: opariak, turroiak, afari goxoak... Beste batzuk berriz, inoiz esperantza galtzen ez dutenek, loteriako dezimo batzuk erosiko dituzte, gabonetako loteria horretan zerbait tokatuko zaien esperantzan.

Orain dela gutxi, beste "zozketa" bateko emaitzak ezagutu ditugu, gure ustez ez zorianik ezta milioirik banatu dituztenak. Azaroaren 17an, datorren urtean soldaduskara joango direnen zozketa egin zen. Jadanik, guztiek dakite zein lekutan erabaki duen ejerzitoak (barkatu, ejerzitoaren ordenadoreak) 9 hilabetetan bahituta egotea.

Egunotan, metralleta, gerrako galdi, espazio gudari eta era honetako

Iruñeako 8 intsumiso Espainiako espetxe ezberdinetan sakabanatuta daude.

beste hainbat iragarkien atsedendien erdian, batek baino gehiagok galdetuko dio bere buruari ze kristo galdu zaion Melilla aldean, edota zergatik ibili behar duen Pirineo aldean 9 hilabetez ahuntz baten tankeran. Eta nola ez, izango dira baita ere inposizio basati honi aurre eginez objezio edo intsumisioaren bidea hartuko dutenak.

**Hamasei espetxe
berri beharko
lirateke intsumiso
guztiak
kartzelaratzeko**

Urtero bezala, zozketa honek soldaduskaren aurkako hainbat ekintzei hasiera ematen diote. Pentsatu degu momentu ona izan daitekeela Euskal Herrian eta batez ere Zumaian gaur egun dagoen mugimendu antimilitaristaren egoera aztertzeko.

Denok ezagutzen degu gaur egun kontzientzi eragozpenak eta intsumisioak duten indarra. Honekin batera, intsumisioaren kontra batipat, gobernu espainiarrak hartzen ari den neurri gogor eta errepresiboak.

Arazo honek gero eta sentsibiltate gehiago piztu du gizartean

JUARISTI JATETXEA

- * Arrainak eta haragiak aukeran
- * Eguneko menua
- * Jangela klimatizatua

Basadi Auzategia, 10 ZUMAIA Tfnoa: 861853

KAFETEGIA

Itzurun kalea, 2/g. Telefonoa: 862124 20750 ZUMAIA

eta bertako instituzioetan. Hau argi eta garbi gauzatu da gizartearen gehiengoaren sostenguaz, Udaletako intsumisioaren aldeko mozioetan, Nafarroako Legebiltzarreko inizatibetan e.a. Paradojiko, Nafarroakoa da egoera kezkarria. Bertako espetxetan 100 intsumiso baino gehiago daude, Euskal Herri osoko erdia, hain zuzen.

Guzti honen aurrean, talde antimilitaristek sendo erantzun dute.

Zentzu honetan, azpimarratu behar da intsumiso presoek kartzetako hirugarren graduari egindako planteak (espetxetik irteteko baimenak galdu dituzte ondorioz) eta baita elkartasunez hainbat elkarte eta senitartekoei egin dituztenak. Ez degu ahaztu behar gainera, oraintsu 39 intsumisok egin duten gose greba (komunikabide batzuek kasurik egin ez badute ere). Hogei egunetik gora egin dituzte egoera horretan.

Datu adierazgarriak

Objetore eta intsumisioen azken datuak nahiko itxaropentsuak dira. Abuztuan, Hego Euskal Herrian objetoreen portzentaia %58,5koa zen, aurreko urtean %50koa zen bitartean. Urte bukaeran %69,6ra iristea espero da. Hau mantentzen bada eta intsumiso guztiei kartzelaratzeko politika berdina aplikatzen bazaie, estatuak hamasei espetxe eraiki beharko lituzke.

KEM-MOC taldearen ustez derrigorrezko soldaduska azkenetan dago

Argi dago, mugimendu antimilitarista indarrez doala aurrera. Hau egiaztatzeko, KEM/MOC erakundeak borroka honen etorkizunaz hitz egiteko ateak ireki ditu, datu guzti hauek ikusita ziurtat jotzen baitu derrigorrezko soldaduskaren amaiera.

Ikuspegi baikor hau aztertutik, zer esan dezakegu Zumaiako egoeraz? Aldizkari honetako aurreko zenbakietatik jakingo dezuen, 1982 urte inguruan sortu ziren lehen inizatibak, geroago herriko kontzientzi eragozpenaren gaian aitzindari izango ziren eskutik.

Orditik orain dela pare bat urte arte, "Gu ez goaz" sortu zenean, ez da talderik egon koordinatzeko. Gutxi

Taosa

SURF DENDA

- * Bainujantziak
- * Surfeko tablak
- * Poliesterrezko plastifikatzeak
- * Erropetako serigrafia
- * Toallak
- * Erropak

Erribera Kalea, 17 - 20750 ZUMAIA

ILE APAINDEGIA

herea uranga

Etkezaretan, 19 20750 ZUMAIA

Telefonoa: 862342

eta bakar batzuk ginen. Gaurko egunean, Zumaiko objetore eta intsumisoen kopurua goruntz doa. Zifrarik ezin dezakegu zehaztu ordea, oraindik gaur, talde bat badagoen arren koordinazio falta handi bat degulako. Gehiago gera, baina oraindik nahiko solte funtzionatuz.

"Gu ez goaz" talde antimilitaristak bere ibilbidea gogoz hasi zuen, gaiarekiko hutsunea nabaria zela ikusten baikenuen. Horrela, inizatiba ezberdin batzuk antolatu ziren: manifestazioak, intsumiso eguna, zozketak,... Arrakastak baino porrotak gehiago ziren hala ere. Kontua ez zen izugarritzko arrakasta izatea, mugitzen hastea baizik.

Pasibotasuna

Bestalde, kezkarria zen gazte jendearen partaidetza eza. Urte honen haseran, gaia planteatzeko bilera orokor eta zabal bat konbokatu genuen, baina jenderik azaldu ez zenez bertan behera gelditu zen. Bigarren bileran bost lagun bildu ginen.

Zumaiako objetore eta intsumisoen kopurua goruntz doa.

Erabakia hartzea, imajina dezakezen bezala, oso erraza izan zen: erantzun eskas honen aurrean, Forondako informazio bulegoa mantentzea erabaki zen (ostiraletan

arratsaldeko 7etatik 8etara), baina besterik ez zen erabaki, gaiarekiko jendearen konpromezua ikusten ez degun bitartean.

Aurten aurrera eraman degun ekintza bakarra, Oiartzunen ospatu zen "intsumiso egunerako" autobusa antolatzea izan da. Dirua galtzeaz gain, porrot handi bat bilakatu zen.

GU EZ GOAZ taldeak jendearen konpromezu handiagoa eskatzen du

Eskerrak gutxienez rifen salmenta nahiko ondo joan zitzaigula...

Eta horrela goaz, ulertu ezinik nola nahiz eta gizartearen laguntza

handia izan, ez dagoen gaiarekiko jendearen konpromezu handiagoa.

Burugogor batzuk garela ez genuke azaldu nahi. Horregatik, bukatu nahi degu eskerrak emanaz orainarte zerbaitetan lagundu diguten guztiei. Hauen aretan, objetore eta intsumisoetaz aparte, objetore amnistiatuak, soldaduska eginda duten pertsonak, zerbaitegatik soldaduska egin ez dutenak eta beste makina bat pertsona daude. Jende honen laguntza, guztiz desinteresatua izan da gainera.

Azkenik, Zumaiko gaztedi guztiari dei bat luzatzen diogu arazo honen inguruan lan egin dezaten. Guztion artean gauza asko egin genitzake. Guk, geure aldetik Forondan jarraitzen degu ostiralero, arratsaldeko 7etatik 8etara. Zain gaituzue. ■

Komunikabideeta era oso derberdinetara aztertu dute gose greba.

**ITSASKI
SUPERMERKATUA**

**Urumea kalea, z/g
ZUMAIA**

**Auto - Konponketak
ELKAR**

**Estazioko kalea
20750 ZUMAIA**

Telefonoa: 860201

Plairotako lehen txanpa jokatu dute taldeek

Momentuz Xemetaxio taldea agertzen da indartsuen

Hiruzpalau jardunaldi jokatu direnean, pixka bat gauzak bere tokian jartzen hasi direla dirudi. Horrela, lehen postuan Xemetaxio taldea agertzen zaigu, jolastu dituen hiru partiduetan garaipena eskuratu dutelarik. Hauek aspaldiko partez, aurtan berriro plairotan irtetzea erabaki dute eta nola gainera, garaipen guztiak nahiko argiak izan baitira.

Meritu handia du hain sasoian ibiltzeak, kontutan hartuz "jubilazioa" ez dutela urruti xamar.

Beraien atzetik, puntu berdinekin baina partidu bat gehiago jokatura, Axier kirolak talde gaztea aurkitzen degu. Hauek, txapelketan parte hartzeaz gain, antolatzaile lanak ere egiten dituzte. Txalo bero bat merezi dute.

Hirugarren tokian, Aginagalde Taberna-Gerezi Fruitategia dago hiru partidutan bost puntu eskuratu, eta laugarren berriz, azken bi urtetan Kopako txapeldunak diren Hil ta Pakia taldea. Badirudi, aurtengoan kopa irabazteaz nazkatuta, ligako azken

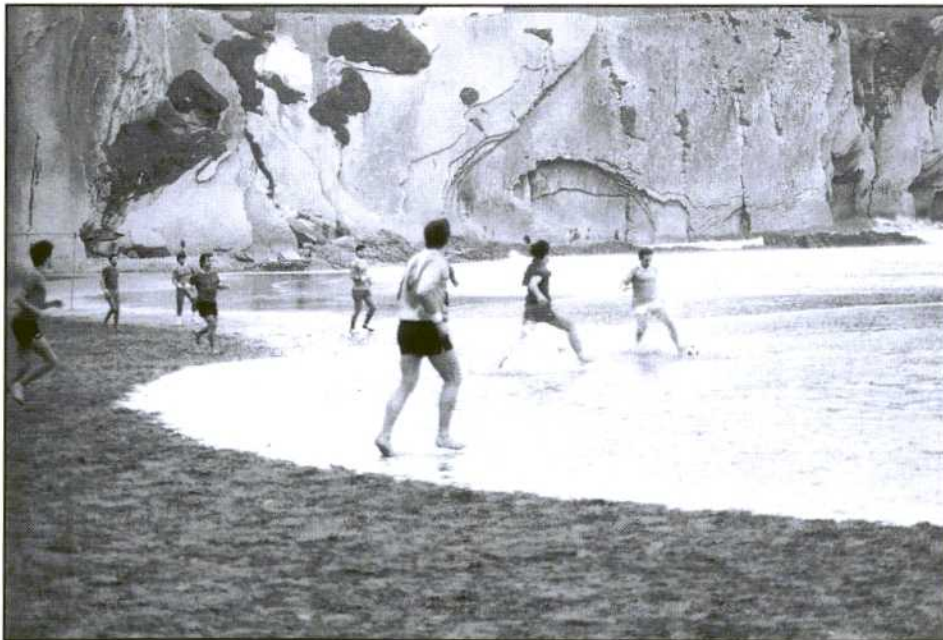
fasean zerbait egiteko gogoazaltzen dutela.

Guztiak guztien kontrako liga honen azken postuan Kalari Jatetxeok ditugu. Hauek, lau partidutan puntu bakar bat lortu dute eta honetaz gain, oraingo gol gehien jaso dituen taldea da, 21 golekin.

Alderantziz, gol gutxien jaso duten taldeak Xemetaxio eta Aginagalde ditugu, 4 golez bakoitza. Punteri gehiena erakutsi dutenak aldiz, Axier Kirolak taldekoak dira, 18 golez.

Sailkapena eta datu hauek pixkat gainbegiratu beraz, Xemetaxio, Aginagalde Taberna-Gerezi Fruitategia eta Axier kirolak taldeak azaltzen zaizkigu txapelketa irabazteko faborito nagusienak.

Antolatzaileetako batek adierazi digu Santuarian taldeak ere oraindik zeresana emango duela, gaizki xamar hasi badira ere. Edozein kasutan, txapelketa hasi besterik ez da egin eta seguru oraindik sorpresa asko egongo direla. Hemendik pare bat hilabetera edo berriz ere emango dizuegu futbol txapelketa berezi honen berri, zabalago eta hobeto, ahal bada behintzat. ■

"Buzeatzea" ere tokatzen da batzutan.

ONCE

**JOXE
MANUEL**

**Kupoi batzuk
erosi eta ...**

ZORTE ON !!

MILA ILE APAINDEGIA

Ile - kosmetikan diplomatua

Foruen Enparantza, 13 - 1 Tfnoa: 861160
ZUMAIA

agustin
HARATEGIA
URDAITEGIA

Itzurun Zuhaitz-bidea, 1
20750 ZUMAIA Telefonoa: 862430

ZESTA PUNTAKO GAZTETXOAK ODIETA ASTINTZEN

Orain dela urte gutxi batzuk sortu zen eskola hau

Eskola honen proiektua Salva Beristain eta Sebastian Ulaziaren eskutik sortu zen. Ordutik hona urte batzuk pasatu dira eta proiektua forma hartzen joan da. Poliki-poliki, ilusioz beteriko jende multzo baten ekimenak bere lehen pauso eta fruituak eman ditu. Arazoak ez zaizkie falta ezta faltako ere, hala ere hor jarraitzen dute ia aste guztian frontoian sartuta.

Baleike

Zesta Puntako Eskola hau sortzea ez da batere lan erraza izan. Hasera batean, Odieta pilotalekua erabiltzea ez zieten uzten hondatu egingo zutelakoan. Honetaz gain, eskola hau aurrera eramateko lan talde baten beharra zegoen eta lehen unetan ez zen serioski behintzat horrelakorik ikusten. Hala ere, denborarekin zestaren inguruan elkarte bat osatzea lortu dute, borondate handiko lagun gutxi batzuen lan onari esker.

Eskola honetako arduradunetako bat den Joxe Mari Etxabek adierazi digunez "eskola honen helburua gazteei kirola egiteko aukera ematea da. Hori bai, gero kirol honetan etorkizuna ikusten diegunein oportunitatea ematen saiatzen gera". Hainbat gazte urte

batzuk kirol bat praktikatzen jardun ondoren utzi egiten dute, baina beste batzuk zerbait izateko ilusioz hasten dira.

49 gaztek osatzen dute eskola hau. Nahiko kopuru majoa da kontutan hartzen badugu zestan jokatzeko nahiko garestia dela. Norberak erosi behar du bere zesta, 30.000 pezetatik gora balio duena, eta gainera puskatzea ez da zailegia. Hauen konponketa edota berri bat erostea diru mordoxka kostatzen da.

Gazte asko zestan jokatzeko hasten da, bere lagunaren bat hortan ari delako, hauxe da behintzat Joxe Mari Etxabek uste duena. "Ez zait iruditzen aspirazio bereziren

batekin sartzen direnik jolastera, gehienbat kirol bat praktikatzeagatik. Profesionaltara iritsita ere, urte hoietan diru pixkat egingo dezun bai, baina gero erretiratzean ez daukazu bide hortatik jarraitzeko aukera handiegirik".

Frontoi egoki baten beharra ikusten dute

Gainera, lehen Ameriketako jolasteak diru dexente irabaztea suposatzen bazuen, gaur egun ez da horrelakorik gertatzen. "Orain dela denboralditxo bat sufritutako

Ez dira makalak ez gure zestariak

goofy
HAUR JANTZIAK
Amalako plaza, z/g
Telef. 860959
ZUMAIA

Bonifazio Etxegarai plazatxoak z/g
Telefona: 861322

ERRIBERA kalea
Telefona: 862334

ZUMAIA

Gogo biziz aritzen dira ikusten deuen bezela

grebaren ondoren, Ameriketarako bidea ia bertan behera gelditu da Euskal Herriko zestalarientzat". Ez degu ahaztu behar Amerikan zesta ez dela kirol bat bezala ikusten, negozio gisa baizik. Gero eta diru gutxiago mugitzen da ordea inguru horietan.

Eskolak fruitu gehiegi ez dituela eman oraindik azaldu digu Etxabek. Edozein modutan, herriko pilotari batzuk goi mailan daude dagoeneko. Unai Zinkunegi Mexiko aldean dago, Gotzon Enbil eta Luis Mari Alberdik ere handik eskeintzak jaso zituzten baina ikasketak direla eta ez dira joan. Entrenatzaile lanetan berriz, profesionala izandako Eustakio Adurriaga tolosarra dabil.

Diru kontuei dagokienez, larritasun handiegirik ez dute. Guraso bakoitzak hilero 2.000 pezetako diru

kopuru bat ordaintzen dute, zuzenean entrenatzailea ordaintzeko erabiltzen delarik. "Gainontzekoa Udalak ematen digu batipat eta zentzu honetan ez gera batere kejarren. Etxe komertzial batzuek ere laguntzatxoren bat ematen digute".

Frontoiaren arazoa

Zumaiako frontoia ez da batere egokia zestan egiteko, txikia da eta gainera Odietan edo frontoi luze batean zestan jokatzeko oso diferentea da. Txikia denez, zestan jolasteko modua ezberdina da luze batean egiten denarekin konparatuz.

Eskolako arduradunek badakite frontoi berri bat eraikitzea orain ez dela posible izango baina "eskatzen deguna da kanpora

joaten garenean frontoi luzean jokatzera, Udalak honek suposatzen dizkigun kostuak kubritzea da".

Gainera, frontoia ez dela batere zaintzen gaineratu digu Joxe Mari Etxabek. "Sare berri baten beharra du, pintatzea ere bai. Besterik ez bada, daukagun frontoi bakarra behar den moduan zaintzea eskatzen degu".

Ameriketako bidea ia-ia oztopatuta dago hemengo zestalarientzat

Bestalde, momentu hauetan herriko zestalaria Euskadiko Txapelketan murgilduta daude, hemen arazo handi batekin topatzen direlarik. "Zumaiako frontoia txikia denez, partidua ezin ditugu bertan jokatu eta horretarako Mutrikura joaten gera. Ondorioz, garraio kostuak daude tartean. Etxeko talde bezala jokatzeko degunean ere Mutrikun gaude eta ez Zumaiaren, honek dakarren giro hotzarekin. Pentsa beraz, nola gabiltzan".

Hau gutxi balitz, herriko bikote batzuk kanpoko beste herri batzuen izenean ari dira jolasten. Punta-puntako txapelketetan parte hartu nahi badute ez dute beste aukerarik, besteak beste frontoia dela eta Zumaiaren izenean ezin baitute. ■

KOSTA GAS

GAS ETA
KALEFAZIO
INSTALAZIOAK

Etkezarreta, 6 • Tfnoa 86 10 78 • 20750 ZUMAIA (Gipuzkoa)

expert
ELEKTROGAILUAK

Mertxe Aizpurua

expert eta
Repsol-Butanoren
Banatzaile Ofiziala

ITZURUN
KIROLAK

Amaiako plaza, 13
Telef. 860758
20750 ZUMAIA

Liburutegia: irakurketarako aukera batzuk

Sekzio honetan, Udal Liburutegian aurki ditzakezuen zenbait libururen erreferentziak dijoazkizue. Hauek, ez dira erreferentziak baino, eta nagusiki, literatura eta irakur zaletsunaren gusto desberdinak asetzeko Liburutegian duzuen aukeraren islada besterik ez du izan nahi. Egokiena, hala ere, bertara hurbildu eta zuen kabuz, eskeintzen zaizkizuen aukera guztiak ezagutzea litzateke.

Euskeraz

OTTO PETTE

LERTXUNDI, ANJEL

ALBERDANIA

Anduren azken eleberria (hilabete batzuk badira argitaratu zela). Liburu arrakastatsua izan da, eta beraz, irakurri ez badezue, ez galdu zuzenean dastatu eta baloratzeko aukera. Anjel Lertxundi egungo euskal idazle ezagunenetarikoa denez, interesgarria iruditzen zaigu, bere ibilbide literario berezia ezagutu ahal izan dezazuen, Liburutegian ditugun bere obren zerrenda adieraztea:

GOIKO KALE

AISE EMAN ZENIDAN ESKUA

HAMASEIGARRENEAN, AIDANEZ

TOBACCO DAYS

CARLA

KAPITAIN FRAKASA

EREIN

EREIN

EREIN

EREIN

EREIN

EREIN

Euskaraz idatzitako liburuekin jarraituz, gomendagarria iruditzen zaigu, Ibaizabal argitaletxearen "Literatura Unibertsala" saila, non zenbait klasikore obra ezagunenetarikoak aurkituko dituzuen.

GULLIVER-EN BIDAIAK

MANON LESCAUT

IPUINAK

HUCKLEBERRY FINN

KIM

ALTXOR UHARTEA

UME TERRBLEAK

SWIFT, JONATHAN

PREVOST, ABBE

TXEKHOV, ANTON

TWAIN, MARK

KIPLING, RUDYARD

STEVENSON, R.L.

COCTEAU, JEAN

Gaztelera

Jarraian dituzue jatorri eta estilo ezberdinetako zenbait irakurgai.

TERRITORIO COMANCHE
CUADERNOS DE SARAJEVO

PEREZ REVERTE, ARTURO
GOYTISOLO, JUAN

Biak ere Jugoslavia ohia dute eskenatoki, Revertetek eleberri moduan istorio bat sortzen du, Goytisolok berriz, erreportaia gisa deskribatzen du egoera. Dena den, bi ikuspegi erabat ezberdinak hatzeman daitezke fenomeno beraren aurrean.

MALENA ES UN NOMBRE DE TANGO GRANDES, ALMUDENA

"Las edades de Lulú" argitara eman zuen idazleak, oso desberdina den eleberria plazaratu digu. Eleberri sendoa, bai egituraz eta bai luzeraz, emakume ikuspegitik, istorio "oso" bat kontatzen digu.

EL PAIS DE LAS ULTIMAS COSAS
LA CANCION DE SALOMON
SULA

AUSTER, PAUL
MORRISON, TONI
MORRISON TONI

Hiru eleberri hauek, batetik 1993ko Nobel saria izan zen Toni Morrisonen idazkera zertan datzan dastatzeko modua eskeintzen dizue, eta bestetik Auster bezelako autore bat ezagutuz Ipar Amerikako literaturan nolako korrante ezberdinak dauden ikusiko duzue.

SORGINA

ARTISAUTZA

Baltasar Etxabe, 2. behea
Telefonoa: 143229

20750 ZUMAIA

KALARI TABERNA
JATETXEA

* Eguneko menua

* Plater konbinatuak

* Kaxuelak - Otartekoak

Erribera, 16 Tfnoa: 860660 ZUMAIA

GABON KORUAren urrezko ezteiak

1944an hasi zen eta 50 urte betetzen ditu aurten

Ospatu behar degu Koru honen iraupena, lana, jokaera, alaitasuna. Urrezko ezteiak bidezkoak dira eta egin behar dira. Hori dela eta, Koruaren historia laburbildua ematen degu orri honetan.

Agustin Zubimendi

Gazteen lagundiak eta Andazarrateko eritegia batu ziren Gabon Koruaren sorreran. 1943ko agiri batean esaten denez: "Eraberritu eta indarberritu dira gazteen lagundiak". Luistarrak eta Mariaren alabak, alegia, bideratzen dira gerrako eta ondorengo sakabaketa-eraketaren gainera. Garai bereko emaitza zen Andazarrateko eritetxean zegoen biriketako gaitzaren sendalekua. Urte hartako Gabon Jaiak inguratu zirenean, gogoratu ziren gazteak herriko ohituraz eta gaixoen beharraz. Egin zuten Gabon Koru alaiak. Eta joan ziren eskuerakutsiekin eritegiko zumaiarrak bisitatzera eta poztera.

Jarraitu zuen eta gehitu zen Gabonetako kantu-eskea ondorengo hogeitaz urtetan zehar. Baina 1960-70 hamarkadaren azken aldera, gauza asko aldatu zen gure herrietan. Besteak beste, Luistarren eta Mariaren Alaben lagundiak murriztu aurrena, eta laister ezkutatu egin ziren.

1992ko taldea degu hau.

Meritu berezia izan zuen Zumaiako Gabon Koruak, ekaitz haren erdian ere zutik jarraitzea. Garai honetan hasi zen Karitasekiko harremana: Karitasen laguntza koruarentzat eta koruak biltzen zuen diru guztia Karitasen ekintzetarako.

Eten gabe iraun du Gabon Koruaren irtenaldiak eta Karitasentzako dirubiltzeak.

Deigarria eta eredugarria izandu da Zumaiaren jarrera ekintza gai honetan.

Gabon Koruaren zuzendarien inguruan mamitu da lan hau. Hemen

jartzen degu guzti haien izenak:

KEPA URANGA GOMEZ
JUAN IGNAZIO MENDIA ETXANIZ
CARLOS GOROSTOLA URBIETA
JERONIMO EGAÑA GOIKOETXEA
SANTIAGO GOIKOETXEA ELUST.
AGUSTIN ZUBIMENDI LOPETEGUI

Koruan aritu direnen izenak asko dira eta ezin gogoratuak. Baina guztiak baliotsuak. Eta berdin, karitasen altzoan kantarien laguntza eta behartsuen arreta burutu dutenak.

Eta denen oinarrian eta iturrian, Zumaiako Herria: entzuten, onartzen eta txalotzen duena; patrikan eskua sartu eta bihotza zabaltzen duena. ■

Azken urteotako diru bilketak

1975.....	65.682pta	1988.....	631.575pta
1981.....	244.938pta	1989.....	660.626pta
1984.....	434.775pta	1990.....	777.784pta
1985.....	454.960pta	1991.....	916.117pta
1986.....	551.775pta	1992.....	958.126pta
1987.....	564.477pta	1993.....	1.011.790pta

EGUZKI
PUB
HOTEL
BEREZIAK

Basadi Auzategia
9-A 2-B
ZUMAIA

Zerbitzu Ofiziala

ZUMAIA AUTOAK

Juan Belmonte, 45
ZUMAIA

Telefonoa: 861485
Fax: 143143

Agenda

● **Abenduak 16an**, iluntzeko 7,30etan Forondan, **DIAPOSITIBA EMANALDIA** Gema M. Arrugaetaren eskutik, "Madre de Dios- Oihana".

● **Abenduak 24ean**, **GABON KORUAREN** kalejira.

● **Abenduak 31ean**, Odieta pelotalekuan, gaueko 1etatik aurrera, **URTEZAHAR EGUNEKO JAIALDIA**, musika talde euskaldun batekin.

GAZTETXOEN AGENDA

- Abenduak 10eta 17: **LUDOTEKAN**, goizeko 10etatik 1etara **GABONETAKO TAILERRAK**. Norbera ere gai da, diru gutxi erabiliz gainera, Gabonetako apaingarriak eta Olentzero edo Erregetako opariak prestatzeko. Informazioa, ludotekan bertan.

- Abenduak 26an hasita, **MALABAR TAILERRA**, 12 urtetik

gorako gatzetxoentzat, **KATAKRAK TRUP** taldearekin. Izen ematea: Ludotekan.

- Abenduak 28, igandean, arratsaldeko 6etatik 9etara, Odieta

pelotalekuan: **INUXENTEN DISKOTEKA BEREZIA**.

- Abenduak 30ean, arratsaldeko 5etan, **PETER ROBERTS**ek Ludotekan "Imintzioak" saioa eskeiniko du.

- Urtarrilak 7, arratsaldeko 6etan, Aita Mari aretoan "Mamuak" antzezlanea. Sarrera 200 pezta.

Bestalde, Gabonetan ohi denez, Jaiotza, Bizarzuriren bisita, Erregeen ibilaldia eta beste hainbat gauza izango ditugu.

Abenduak 23an, gaueko 10,30etan, **Maria eta Jose aretoan, BERTSOLARI GAZTEEN SAIOA:**

Jon Maia, Maialen Lujanbio, Jesus Mari Irazu, Amaia Telletxea, Xabier Silveira eta Xabier Sukia.
Gai-jartzaile: Felix Aizpurua

Sarrera debalde.

AIZPURUA

L
I
B
R
U
D
E
N
D
O
P
A
R
I
A
K

Aita-Mari Auzategia, 17
Telefonoa: 861569
20750 ZUMAIA

OPARIK

Opari artikulua

algorri

Lurrindegia

Erribera kalea, 5 ZUMAIA Telefonoa : 862398

Natur Ihardunaldiak 94

Aurten ere, gabon garaian, Natur taldeak antolaturiko erakusketa didaktiko hau izango dugu profesional zaharrean. Aurtengo gaia, basoak, egurra eta bere erabilera izango da.

Bertan, Euskal Herri osoko 60 zuhaitz ikusi ahal izango ditugu, hauen habitat, erabilera, etab.en azalpen bat eskeiniko digun panel batzuekin.

Beste atal batetan, egurra erabiltzeko dauden tresnak, eta erakusketaren gaiari buruzko biografia izango dugu.

Gaia: Egurra eta zuhaitzak
Noiz: Abenduak 24 - urtarrilak 8
Non: Profesional zaharrean

Hontaz gain, diapositiba emanaldiak eta hainbat hitzaldi izango dira basoen babesari buruz, eta beharbada, ehizari buruzko eztabaida bat ere egingo da, garaiz iragarriko litzatekeena.

Erakusketa, ikuslegoari zabalik urtarrilaren 8a arte bakarrik egongo bada ere, egun hortatik urtarrilaren 13a bitartean, Zumaiako eskolak izango dira bisitatuko dutenak.

Julene Azpeitia VII. ipuin leihaketako sariak erabaki dira:

1. Saria: Jon Alonso Fourcade-ren "Zu lehenago" ipuina.
  2. Saria: Felipe Juaristi Galdos-en "Bost Bidaiari"
- Zumaiarren lan onenaren saria, Joseba Ossa Altzibarrek aurkeztutako "Nora hoa, Kixote Mantxakoa?" ipuinari eman zaio.

ZINE FORUM

Abenduak 15, gaueko 10'15etan

BLADE RUNNER (1982)

Zuz: Ridley Scott

Akt: Harrison Ford, Rutger Hauer, Sean Young, Daryl Hannah

III. Mundu gerra iragan ta gero gizartea, beti bezala, zapaltzaileak eta zapaldutan dago banatuta. Pertsonak diruditen robotak bere esklabutzaren aurka altxa eta lurra planetara itzultzen dira. Beren helburua: jakin zenbat urtetarako bizitza izateko duaden programaturik.

Poterearentzat pertsona-robot hauek oso arriskutsuak dira eta polizia berezi bat (Harrison Ford) jarriko du matxinada hau suntsitzeko... zientzia-fikzioa gainditu eta filosofiaren lurraldetan sartzen den filma haundi baten aurrean gaude. Txundigarria benetan kolorea, giro zikiña, musika, pantaila haundia, istorioa... eta hain dago lotua dena kontakizunari, non ezin baita bakarka ezer aztertu. Dena osotasun bat da. Zinezale guztiak ikusi beharreko filma eta orain arrazoi haundiagoz, bertsio hau produktorearen montaia eta ebaketatik kanpo Ridley Scott-ek egin zuen bertsioa delako.

Abenduak 1, gaueko 10,15etan

TRUST (1990)

Zuz: Hal Hartley

Akt: Martin Donovan, Adrienne Shelly

Hartley-ek lau filma aski izan ditu zinema munduan zuzendari oso garrantzitsua izateko. Hollywood-etik urruti dabilen zinegile independente honen zineak alde guztietatik egia dario. Bere gaiak: Inguruko zaborretik gora (zentzu moral batean eta ez materialistan) igo nahia; maitasun posiblearen bilaketa; konpromezua... Jean Luc Godard zinegile frantziarraren influentzipean dihardun artista honek, "Trust"-en bitartez zinegile handia dela frogatzen du.

BELTZEZ, Iparraldeko haize freskoa

Aurten atera berria du bere lehendabiziko lana

Ez da erraza Iparraldean jaioa izanik, eta euskaldun sentiturik, dauden muga guztiak haustea. Rock talde alternatibo honek aldiz, lehen diska honekin rockean ere badagoen muga hori desagertaraztea eta bertako produkzioentzat Hegoaldeko ateak irekiak ikustea espero dute.

Baleike

BELTZEZ taldea honako hauek osatzen dute: Joseba (ahotsa), Pantxoa (kitarra eta koruak), Jean François (bateria eta koruak), Xabi (baxua eta koruak) eta Iñaki (kitarra eta koruak honek ere). Kostaldean jaioak ditugu, Donibane Lohitzune eta Ziburun hain zuzen ere. Lau urte daramatzate lanean eta zuzeneko agerraldietan bere indarra eta sendotasuna agerian utzi dute.

**Beren abestiak
euskeraz eginak
dira, beraiek
idatziak eta
abestuak**

Beren kontzertu gehienak Iparraldean egin badituzte ere, Hegoaldean ere ezagunak izaten hasi dira jadanik. Euskal Herritik kanpo ere jo dute zenbaitetan eta esperientzia

Zuzenean oso talde ona omen da; argazkian Joseba falta da.

handiz hornitutako talde bat da, eskenatoki ugari zapaldu baitituzte gazte hauek, eta ziur gaude laster onenen artean ikusi ahal izango ditugula.

Dudarik gabe urrats handi bat eman dute diska hau ateratzean; gainera produkzio lanak, banaketak eta promozioak dena beraiek antolatu ahal izan dute. R.DIZKA disketxea taldeak berak sortu zuen duela urte t'erdi inguru.

Mugida hau dena, Iparraldetik musika ateratzea ia ezinezkoa gertatzen zen lehenago, baina zorionez gaur egun azpiegitura berriak sortzen ari dira. Disketxe gutxi batzuk badaude eta beren harremanak gero

eta irekiagoak dira hegoaldeko elkarte nahiz taldeekin. Ulergarria da, zeren Iparraldean ere bai baititugu izar txiki batzuk ahaztu ezin ditugunak.

**Gai ilunak aipatzen
dituzte, Iparraldeko
egoera latza,
intsumisioa eta
beste asko**

Beren abestiak euskeraz eginak dira, beraiek idatziak eta abestuak. Gai ilunak aipatzen dituzte: Iparraldeko egoera latza, intsumisioa eta beste asko. Agian taldearen izen horrekin, zerbait errebindikatzeko

**IHINTZA
TABERNA**

Ortega y Gasset,3
Tfnoa: 860472
ZUMAIA

TXALAPARTA
O P A R I A K

Angeles Sorazu, 2
20750 ZUMAIA
(Gipuzkoa)

Telf. 14 30 89
Fax. 43 06 37

JE MAR

LOREDE NDA

LANDAREAK
LOREAK
HAZIAK
ZERAMIKAK

Erribera, 1 Telefonoa: 860375
20750 ZUMAIA

nahia azaltzen digute; beren ikusmolde berezia BELTZEZ izan daiteke.

**Produkzio lanak,
banaketak eta
promozioak
dena beraiek
antolatu ahal
izan dute**

Nabaria da musika mota desberdinen eragina dutela; Hard-Core musika dela gehien gustatzen zaiena aitortzen digute, baina nola ez, rock talde gehienetan bezala beraien musika egiten saiatzen dira, hau da, bihotzetik ateratzen zaien musika. ■

Hemen dezue Joseba lanean.

DISKA BERRIAK

HASI DIRUA AURREZTEN!

Abenduko zubi eder horrekin batera Durangoko azoka etorri ohi zaigu eta bertan liburu eta disketan atera diren nobedadeak ikusi eta erosteko aukera izaten degu. Idazle eta musika taldeek azoka hau

oso kontutan hartzen dute eta askok eta askok urteko sasoi honetan ateratzen dituzte beren lanak.

Kontuan hartu behar da, gainera, Gabonak hurbiltzen ari direla eta dakizuen opariak egiteko garaia izaten dela; eta noski, norbere buruari ere egiteko aukera egoten da. Hona hemen proposatzen dizuegun zerrendatxoa.

ESAN OZENKI disketxeak adibidez aukera zabala eskeintzen digu; aurreko zenbakian aipatu genizuen nola **AMA SAY** taldeak "Say Ama" lana kaleratu zuen; **E.H. SUKARRAK** "Garaien laberintoan" atera du eta abenduan **LIN TON TAUNEN** "Nola esandek!" diska izango degu, **BAPEN** "Lehertzeko garaia" eta **Esan Ozenkirekin** grabatu duten taldeen **BILDUMA** bat ere bai.

ELKAREK ere aukera ederra eskeintzen digu; kalean dira jadanik **XABI MUGURUZA** eta **JUAN CARLOS PEREZEN** bakarkako lanak, eta **HOR KONPON** taldearen "Gizaki standard, 7534 zenbakiduna" diska ere bai.

SOROTAN BELEren zaleentzako hor dago "Mudu hegian" izenburuko lan berria. Bestalde, **BENITO LERTXUNDI**ren bildumaren bigarren zatia, "Hunkidura kuttunak II" hil honetan izango degu kalean.

GOR disketxeak ere pare bat diska behintzat atera beharditu abendurako, **BALERDI BALERDI** eta **PARABELLUM** taldeekin. **IZ** disketxeak, berriz, **BIZKAR HEZURRA**ren bigarren lana erakutsiko digu berehala.

OIHUKA disketxea ez dabil aurreko urteetan bezain sendo eta ez dizkigu diska gehiegi aurkeztu; badakigu hala ere, **LA POLLA RECORDS** taldearen azken lana etxe honen bidez iritsiko zaigula.

INQUILINO COMUNISTA taldeak urrian atera zuen "Bluff" diska berria, **Radiation Records** disketxearekin. Berdin egin zuen **BIG CRUNCHEK** **Rotor Record**ekin azaroan; eta **JOSETXOK** (los Bichos taldekoa zenak) urtarrilean kaleratuko du bakarkako lana, **Triquinos** etxearen eskutik.

Enteratu gera, bestalde, **Tolosako WINDOW VENTANAS** taldea ere zerbait grabatzen aritu dela; badakigu, baita ere, autoprodukzioaren bidea aukeratu dutela beren diska ateratzeko.

Hauxe izan da Euskal Herriko musika berria ikusiz egin degun aukeraketa. Zeure esku dago, bat edo beste aukeratu eta gozatzea.

**TXOKO
TABERNA**

Artadi auzoa
ZUMAIA

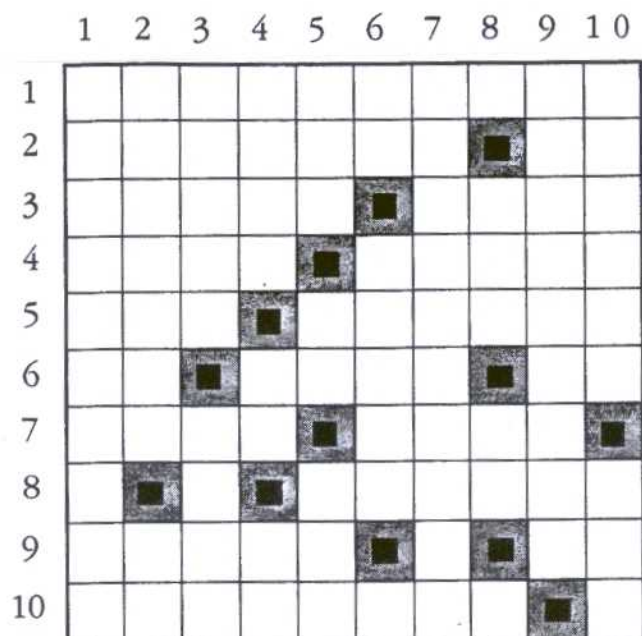
*Jesuskara
Fatekara*

Apar 86 17 89 • C/okin Zumaiara

GURUTZEGRAMA

EZKER ESKUIN: 1.-Pluralean, fruitu arbola. 2.-Palestinako eskualdea. Arabako alderdi espainiarra. 3.-Zikinkeria. Zein pertsonari. 4.-Bizkarrezurra eratzen duen hezurrezko segmentu. Babesgune. 5.-Bizkaiko ibaia.Jakituna. 6.-Dago. Kausa partikularra. Bi kontsonante. 7.-Ukapena. Zein gauzak. 8.-Nitrogenoaren sinbolo kimikoa. Tona. Begi gaineko ertz ileitsu. 9.-Agian. Oxigenoaren sinbolo kimikoa. Bokak bikoitza. 10.-Kanaiaiko uharteak. Bokala.

GOITIK BEHERA: 1.-Oskola dutenak. 2.-Soroak. Errepikatuz, gorotza. 3.- Metal erakargarria. Ipar-orratza. 4.-Ardoaren jainkoa. Baldintzetan. Euskal atzizki femeninoa. 5.- Oratu aditzaren infinitiboa. Kasik. Pil. 6.-Naizen hau. Landetako hiria. 7.- Kople gogorra. 8.- Zero. Algerian ihardun zuen talde terrorista frantziarra. Jainko egyptiarra. Potasioaren sinbolo kimikoa. 9.- Hitz baten aurrean jartzen den hizki multzoa. 10.- Pluralean, itsas hegaztia. Nauka.

KATE HITZAK

8 letra

Izendegi
Lubiziak
Mirakulu
Naramate

7 letra

Arrazoi
Azkurea
Irabazi
Malezak

4 letra

Aizu Laia
Alai Laku
Alak Leka
Amak Nazi
Arau Nire
Area Olio
Aroa Orai
Atez Otan
Idia Sara
Igaz Ukan
Iker Zait
Ilun Zuta

2 letra

Ag
An
Go
Ir
Iz
Ka
Lr
Za

3 letra

Lez
Rat
Rik
Uka

OHARRAK

"Gomexa" taldea gera eta prest gaude Ezkontza, Bataio eta antzeko ospakizunetan jotzeko. Merke Antzean Telefonoa: 143368

AGURRAK

Mexikano eta Txardangori zorionak beraien lehen urtemugan. Eeeeeeeeeeeee! Inbitau zeoze! Etorri gizonana...

Gortu neskak BATXUPA POTRUAK!!!

Patxi, Itziar eta Rubeneri, animo eta eutsi lortuko dugu eta. Gurea da garaipena. Zumaiko Jarrai.

Edu:Larunbateko betaurrekoen kolokoiaren ondoren... buruko mina!

Juanjo eta Agus, Boda baten ondoren, mundua arreglatzen?

Buitraker bat mutiltzat hartzen duen neskari, kamiseta bat erregalo

Kamiseta asko daude eta neurri askotakoak

Maso, potxolo!!! Lau admiradora.

Maso, Boda ondorengo igandean, faltan somatu zaitugu! Lau admiradora

Peio, Zumaiko kamarerorik sexiena! Zumaiko neska txikiak

SALEROSKETAK

-Zarautzen etxebizitza berri bat daukat salgai, musika plaza parean: 3 logela, 2 bainugela, egongela eta sukalde hornitua. Nahi ezkerro, garajea.

Tel.: 148082

-Zumaian, Ardantzabide kalean, lokal bat dut salgai: 39 m². Tel.: 148082

ALDIZKARI HONEN SALMENTA PUNTUAK

- Jesuskoa
- Errota
- Ogi Berri
- Arkupe okindegia
- Alai janaridenda
- Aizpurua liburudenda
- Olano liburudenda
- Erkibe
- Nikol kafetegia
- Inpernupe taberna
- Zalla erretegia

Baleikeren lehiaketa

Erantzun zuzena: KALIXTO

.....
Hiru erantzun bakarrik jaso ditugu; beraz hauek dira urte guztirako harpidetza irabazi dutenak:

Laxaro Egaña, Marta Egaña eta Esther Osa.

ZORIONAK

Hemendik aurrera Joxe Manuel degu idazkari berria. Zure idatzi, harpidetza, argazki, mezu, marrazki, gutun edo beste edozein gauza bertan utzi dezakezu, edo beti bezala Forondan. Oraingoan, abenduaren 15a baino lehen.

Solozabal autoeskola

Gidariak lantzen onenak

Gidatzeko karnet guztiak

- Klase teoriko zein praktikoak norberak nahi dituenean.
- Klase teoriko ikusentzunezkoen abantailak erabilita
  - Merkantziak eta bidaiariak garraiatzeko eta nazioarteko agentzietarako ziurtagiriak lortzeko ikastaroak.

P. Etxezarreta, 19 - Bis

Tel. 861416 • Fax: 861416

ZUMAIA

Harpidetzak -95

Hurrengo urtean Baleike aldizkaria zeure etxean jaso nahi badezu, zure izen-abizen, helbidea eta telefonoa paper batean jarri eta 1000 peztekin batera, utzi ezazu Forondan edo O.N.C.E.ko kioskoan. Gabonetako festetan ere jarriko ditugu mahaiak kalean zeuen lana errazteko.